

SUMARI

1. PRESENTACIÓ	2
2. INTERVENCIONS DE LA SINDICATURA DE GREUGES	3
2.1. Tipificació de les actuacions	3
2.2. Classificació tipològica dels casos segons la temàtica	4
2.3. Anàlisi estadístic dels casos presentats durant l'any 2005	5
3. CASOS PRESENTATS A LA SINDICATURA DURANT L'ANY 2005	12
3.1 EXPEDIENTS	12
EXPEDIENT 1/2005: Relacions interpersonals	13
EXPEDIENT 2/2005: Serveis i campus	15
EXPEDIENT 3/2005: Plans d'estudis i convalidacions	16
EXPEDIENT 4/2005: Docència	18
EXPEDIENT 5/2005: Serveis i campus	19
EXPEDIENT 6/2005: Beques i ajudes	20
EXPEDIENT 7/2005: Altres	21
EXPEDIENT 8/2005: Catalogació de llocs de treball	23
EXPEDIENT 9-10/2005: Avaluació acadèmica	25
EXPEDIENT 11/2005: Avaluació acadèmica	26
EXPEDIENT 12/2005: Serveis i campus	28
EXPEDIENT 13/2005: Avaluació acadèmica	29
EXPEDIENT 14/2005: Drets i discriminacions	32
3.2 CONSULTES	33
3.2.1 Consultes de membres de la comunitat universitària	33
3.2.1.1 Accés a la Universitat	33
3.2.1.2 Avaluació acadèmica	33
3.2.1.3 Beques i ajudes	35
3.2.1.4 Concursos i oposicions	35
3.2.1.5 Docència	35
3.2.1.6 Drets i discriminacions	36
3.2.1.7 Matrícula	36
3.2.1.8 Plans d'estudis i convalidacions	37
3.2.1.9 Reivindicacions retributives	37
3.2.1.10 Serveis i campus	38
3.2.1.11 Tercer cicle, postgrau i formació contínua	38
3.2.1.12 Altres consultes referents a la UIB	38
3.2.2 Consultes de síndics i defensors d'altres universitats	39
3.3 REGISTRE DE FETS	41
4. ALTRES ACTUACIONS	42
4.1. Organització, assistència i participació a actes	42
4.2. Altres activitats	42
4.3. Execució del pressupost any 2005	42
5. VALORACIÓ I REFLEXIONS FINALS	43

1. PRESENTACIÓ

Aquest és el primer informe anual que, com a Síndica de Greuges, he presentat a la consideració del Claustre de la nostra universitat el dia 13 de juliol de 2006, i no vull deixar passar l'ocasió per agrair sincerament a tots els seus membres la confiança que varen dipositar en mi quan em varen elegir per ocupar aquest càrrec en la sessió de 18 d'abril de 2005.

Aquest informe recull les actuacions dutes a terme per la Sindicatura de Greuges durant el període comprès entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2005, una part de les quals corresponen a la tasca realitzada per la meva predecessora, la doctora Montserrat Casas, a la qual he d'agrair haver trobat una Sindicatura plenament estructurada i consolidada, però sobretot els seus valuosos consells, que han aplanat l'inici d'aquesta nova etapa.

Com podeu imaginar, aquest darrer any ha estat per a mi un any de canvis importants. L'adaptació al nou càrrec ha implicat un difícil exercici de compaginació de tasques, ja que el càrrec de Síndica comporta una forta implicació personal i de dedicació. No obstant això, us puc assegurar que aquest any ha estat per a mi tota una experiència vital, en molts de sentits.

Els síndics o defensors universitaris parlen de la soledat que comporta el càrrec de síndic de greuges. He de dir que, efectivament, també he patit aquest sentiment en algunes ocasions, afortunadament molt puntuals, que han coincidit, quasi sempre, amb casos... diríem... complexos, l'estudi del quals era difícil d'abordar. Però he de dir que al meu costat tinc dues persones, Marisa Campos i Pilar Lafont, que no tan sols col·laboren molt activament en la tasca que es duu a terme a la Sindicatura, sinó que constitueixen per a mi un suport molt important. Moltes gràcies, Marisa i Pilar, per tots els moments que compartim.

Vull agrair molt especialment als membres de l'equip de govern de la Universitat, als responsables de centre, departament i instituts, i al personal d'administració i serveis, totes les facilitats que ens han ofert per a la realització de la nostra feina, així com també la col·laboració que han prestat en tot moment a la Sindicatura.

El meu agraïment a tots els membres de la nostra comunitat universitària pel tracte, la confiança i el respecte que m'han demostrat durant aquest any i, molt especialment, a totes aquelles persones que m'han consultat o m'han confiat les seves queixes o suggeriments, perquè, evidentment, sense elles la Sindicatura de Greuges no tindria raó de ser i perquè contribueixen a posar de manifest els problemes i mancances que cal solucionar, per tal de millorar la qualitat de la nostra universitat, no tan sols a nivell acadèmic i de gestió sinó també de convivència, per tal d'aconseguir un clima de consens i cordialitat.

Magdalena Gianotti

Síndica de Greuges de la UIB

2. INTERVENCIONS DE LA SINDICATURA DE GREUGES

2.1. Tipificació de les actuacions

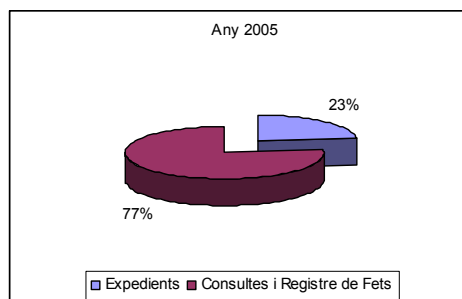
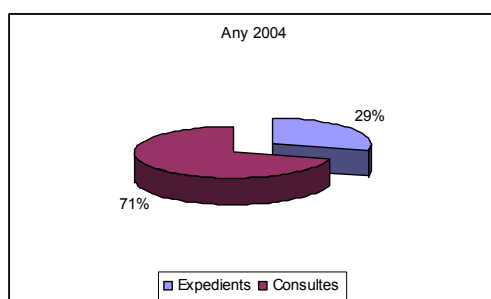
Les qüestions que es plantegen a la Sindicatura de Greuges són d'índole molt variada i la metodologia utilitzada en el seu tractament depèn sobretot de la naturalesa pròpia del cas i de les circumstàncies que l'envolten. Així, s'han tipificat tres tipus d'actuacions:

- Consultes**, una tasca d'informació i orientació tant als membres de la nostra comunitat universitària com a altres Síndics de les diverses universitats de l'Estat. La major o menor complexitat d'aquestes consultes pot originar actuacions que es resolen sense necessitat de dictamen ni recomanació per escrit, mitjançant gestions personals o telefòniques amb les persones o els òrgans competents de la Universitat.
- Expedients**, en els casos que, per la seva complexitat, obliguen a actuar per escrit per demanar informes o fins i tot per sol·licitar dictàmens, i que culminen amb recomanacions a les autoritats acadèmiques corresponents.
- Registre de fets**, quan l'interessat posa en coneixement de la Sindicatura una informació o uns fets només amb la intenció de deixar-ne constància, sense que se'n derivi cap actuació.

Durant l'any 2005 la Sindicatura de Greuges ha dut a terme un total de 92 actuacions: 71 consultes, 14 expedients (1 d'ofici) i 7 registre de fets.

	Expedients	Consultes	Registre de fets
ALUMNAT	11	31	2
PAS	1		3
PDI	2	18	2
ALTRES SÍNDICS		20	
Comunitat Universitària		2	
TOTAL	14	71	7
%	15.2	77.2	7.6

El tipus d'actuació més freqüent que ha seguit la Sindicatura per resoldre els casos que se li han plantejat ha estat la consulta, que ha passat de ser d'un 71% l'any 2004 a un 77% l'any 2005.

2.2. Classificació tipològica dels casos segons la temàtica

A continuació es presenta la classificació de les tipologies dels diferents casos tractats a la Sindicatura, en funció de la seva temàtica:

- a) ACCÉS A LA UNIVERSITAT: procediments i modalitats d'ingrés a la UIB.
- b) AVALUACIÓ ACADÈMICA: processos d'avaluació i qualificació dels estudiants.
- c) BEQUES I AJUDES: sol·licituds de beca o ajuda no ateses correctament.
- d) CATALOGACIÓ DE LLOCS DE TREBALL: definició dels llocs de treball i assignació de funcions en aquests llocs.
- e) CONCURSOS I OPOSICIONS: procediments de selecció del personal que aspira a ocupar un lloc de treball a la UIB.
- f) DOCÈNCIA: activitat docent, distribució de la docència en els departaments o programació d'uns estudis.
- g) DRETS I DISCRIMINACIONS: conflictes sobre l'ús de la llengua, discapacitats, etc.
- h) MATRÍCULA: normativa de matriculació, procés de modificació o tràmit administratiu concret de matrícula; aplicació de les normes de permanència vigents; conceptes econòmics que s'imputen a l'estudiant per formalitzar la matrícula.
- i) PLANS D'ESTUDIS I CONVALIDACIONS: convalidacions i adaptacions de plans d'estudis.
- j) PROCESSOS ELECTORALS: conflictes en la normativa i procediments d'elecció dels càrrecs representatius i òrgans de govern.
- k) PROPIETAT INTEL·LECTUAL: producció científica, tècnica, literària o, si escau, artística, la seva propietat i el seu registre.
- l) REIVINDICACIONS RETRIBUTIVES: percepcions econòmiques que s'imputen als treballadors de la Universitat.
- m) RELACIONS INTERPERSONALS: conflictes provocats per enemistat manifesta o altres motius de caire personal.
- n) SERVEIS I CAMPUS: utilització de diferents serveis i espais propis de la Universitat.
- o) SALUT PÚBLICA: casos relacionats amb la seguretat, la prevenció i la salut.
- p) TERCER CICLE, POSTGRAU I FORMACIÓ CONTÍNUA: situacions de conflicte generades pels estudis corresponents a aquestes modalitats.
- q) ALTRES: s'han inclòs en aquest apartat les actuacions que no s'ajusten als apartats anteriors.

2.3. Anàlisi estadístic dels casos presentats durant l'any 2005

Es presenta un resum de les actuacions realitzades durant l'any 2005, catalogades per temes, segons la tipologia de casos esmentada, pels diferents col·lectius universitaris afectats (alumnat, PAS i PDI, tota la comunitat universitària, o altres síndic i defensors universitaris) i pel tipus d'actuació dut a terme.

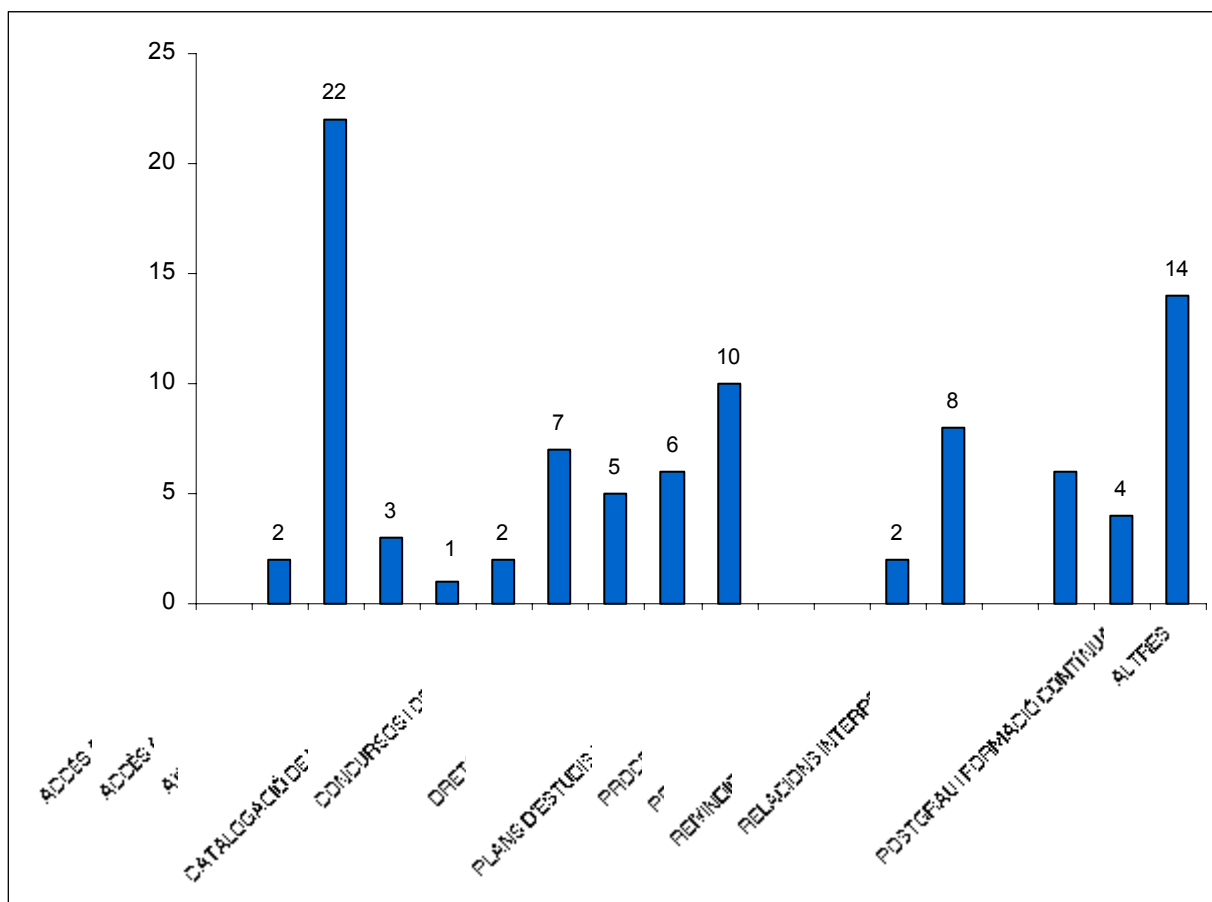
COL·LECTIU	TEMÀTICA	CONS	EXP	FETS	TOTALS
Comunitat universitària	Drets i discriminacions	2			2
	Total casos C. UNIVERSITÀRIA	2			2
ALUMNAT	Accés a la Universitat	2			2
	Avaluació acadèmica	10	4		14
	Beques i ajudes	1			1
	Docència	1	1	1	3
	Drets i discriminacions		1		1
	Matrícula	6			6
	Plans d'estudis i convalidacions	5	1		6
	Reivindicacions retributives	1			1
	Relacions interpersonals		1		1
	Serveis i campus	1	3	1	5
	Tercer cycle, postgrau i formac	2			2
	Altres	2			2
	Total casos ALUMNAT	31	11	2	44
PAS	Catalogació de llocs de treball		1		1
	Relacions interpersonals			3	3
	Total casos PAS		1	3	4
PDI	Avaluació acadèmica	6			6
	Beques i ajudes		1		1
	Concursos i oposicions	1			1
	Docència	4			4
	Drets i discriminacions	1			1
	Plans d'estudis i convalidacions	2			2
	Relacions interpersonals			2	2
	Serveis i Campus	1			1
	Altres	3	1		4
Total casos PDI	18	2	2	22	
Altres Síndics	Avaluació acadèmica	2			2
	Beques i ajudes	1			1
	Concursos i oposicions	1			1
	Drets i discriminacions	1			1
	Plans d'estudis i convalidacions	2			2
	Reivindicacions retributives	1			1
	Relacions interpersonals	2			2
	Tercer cycle, postgrau i formac	2			2
	Altres	8			8
Total consultes altres síndics	20			20	
TOTALS		71	14	7	92

CONS – Consulta

EXP – Expedient

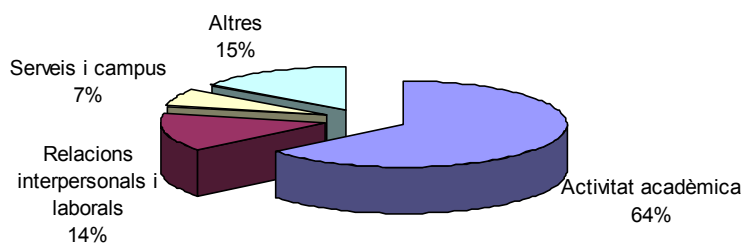
FETS – Registre de fets

Per facilitar la percepció de la tipologia dels casos atesos per la Sindicatura de Greuges, es presenta la Fig. 1, que ens permet tenir una visió ràpida dels problemes més freqüents que sorgeixen a la institució al llarg de l'any. Com es pot comprovar, els temes relacionats amb l'activitat acadèmica (avaluació, plans d'estudis i convalidacions, matrícula i docència) són els que han requerit més atenció per part de la Sindicatura de Greuges durant aquest darrer any.

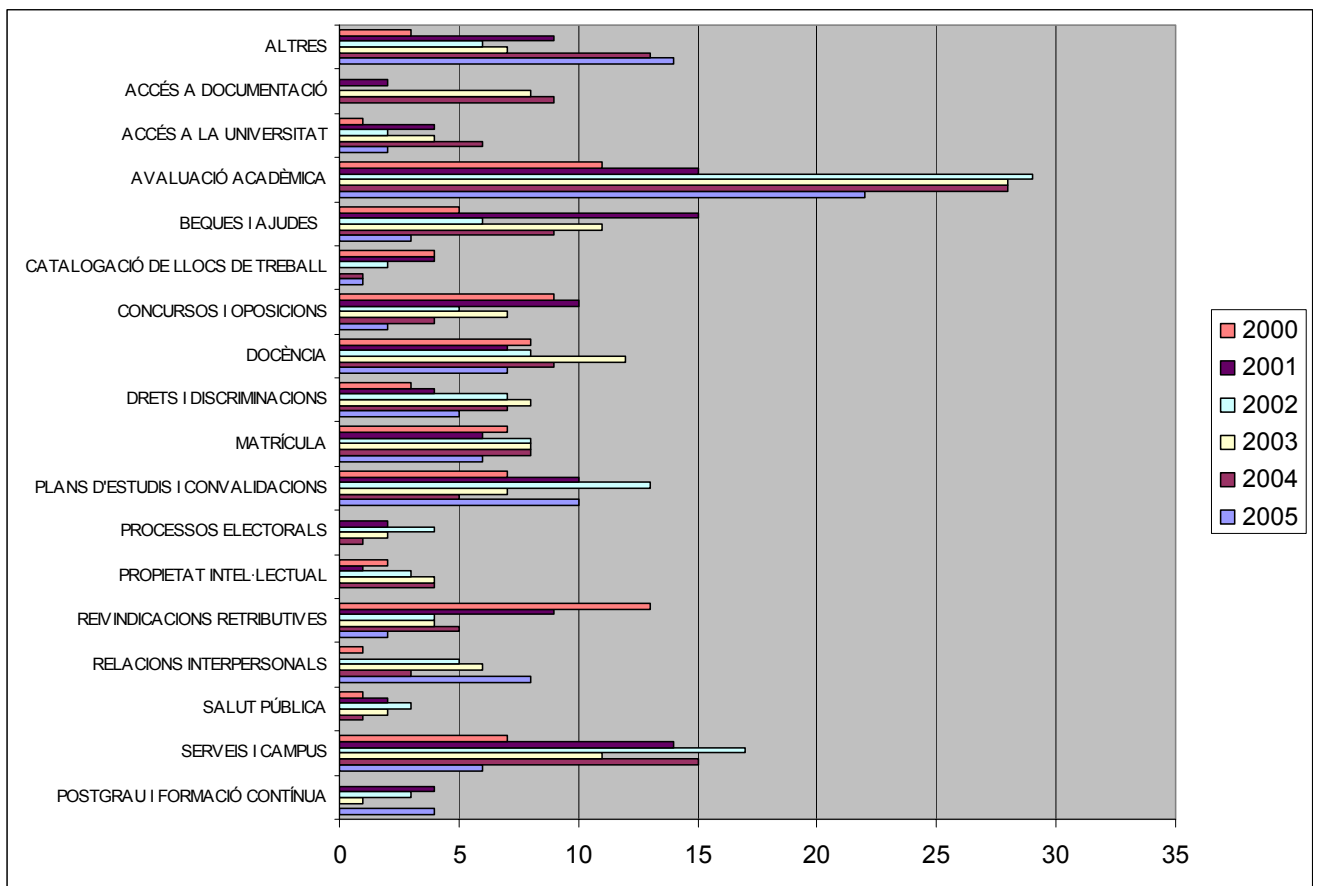
Fig. 1 Casos atesos segons temàtica (any 2005)

De fet, si reunim els diferents temes en grups més amplis (activitat acadèmica, relacions interpersonals i laborals, serveis i campus i altres, Fig. 2), podem veure la seva contribució relativa sobre el total de les actuacions dutes a terme. Cal remarcar que un elevat percentatge (14%) de les intervencions realitzades durant l'any 2005 es correspon a casos relacionats amb problemes de relacions interpersonals i laborals.

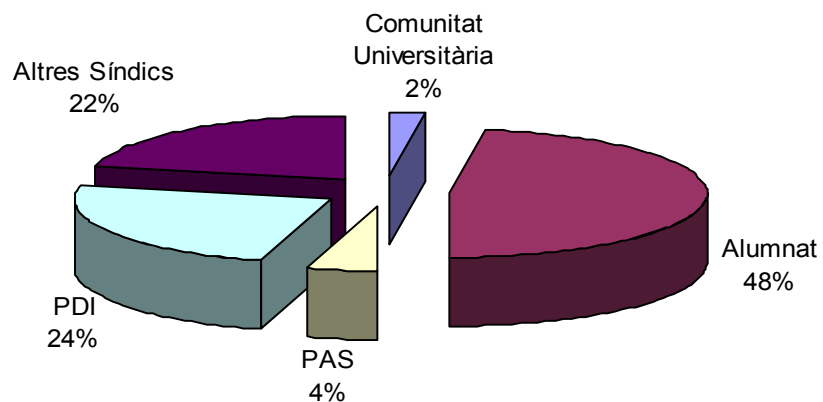
Fig. 2 Percentatge de casos atesos agrupats per temes (any 2005)

Aquests resultats coincideixen amb el perfil d'altres anys, tal com es pot comprovar a la Fig. 3.

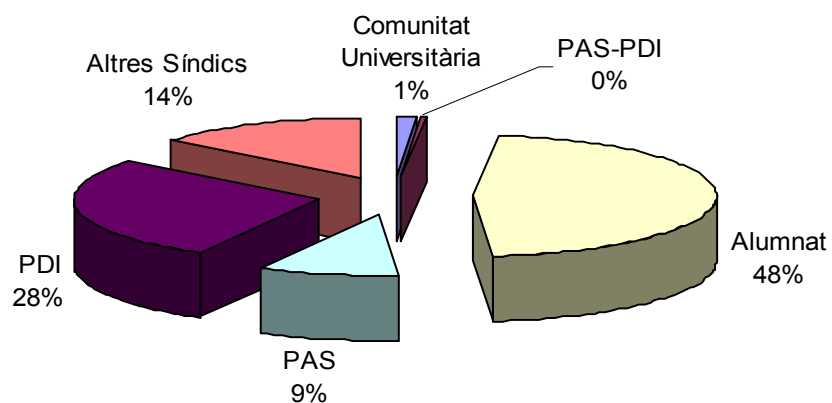

Fig. 3 Casos atesos segons temàtica (període 2000-2005)

El col·lectiu universitari que s'ha dirigit a la Sindicatura més vegades ha estat, lògicament, el dels estudiants; de fet, les actuacions de la Síndica relacionades amb aquest col·lectiu suposen un 48% de tots els casos tractats (Fig. 4), percentatge que coincideix amb la mitjana dels anys precedents (Fig. 5).

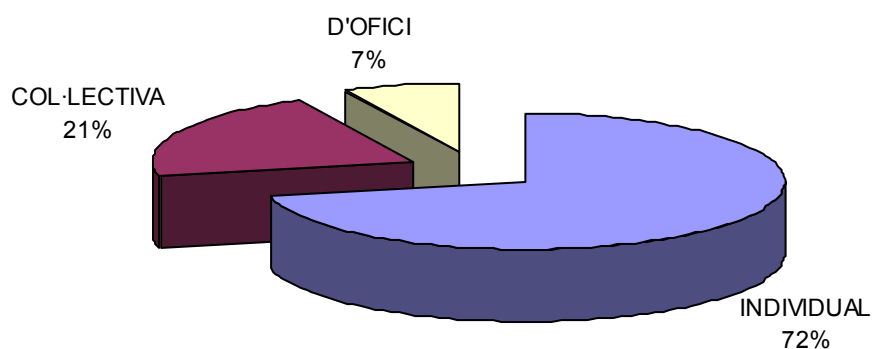

Fig. 4 Col·lectiu de procedència de les persones que han sol·licitat la intervenció de la Sindicatura (any 2005)

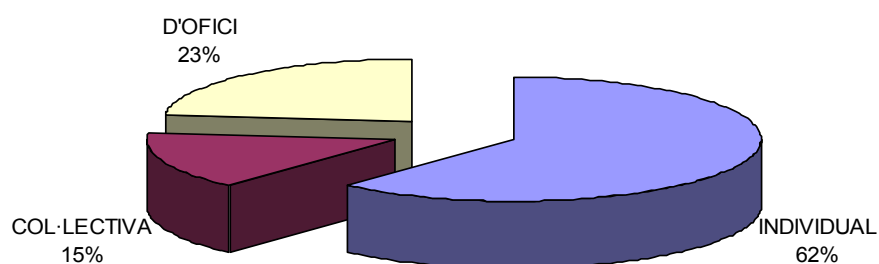
Fig. 5 Col·lectiu de procedència de les persones que han que han sol·licitat la intervenció de la Sindicatura (període 2000-2005)

Com també és habitual, els casos s'han presentat preferentment per iniciativa individual en un 72% dels casos (Fig. 6)

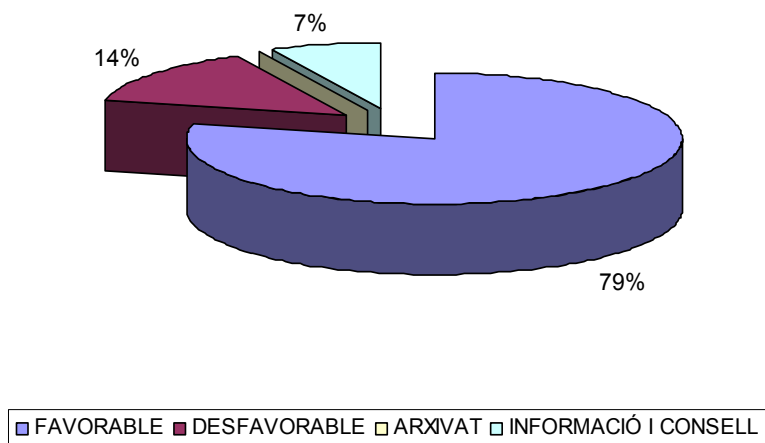
Fig. 6 Iniciativa individual, col·lectiva o d'ofici (any 2005)

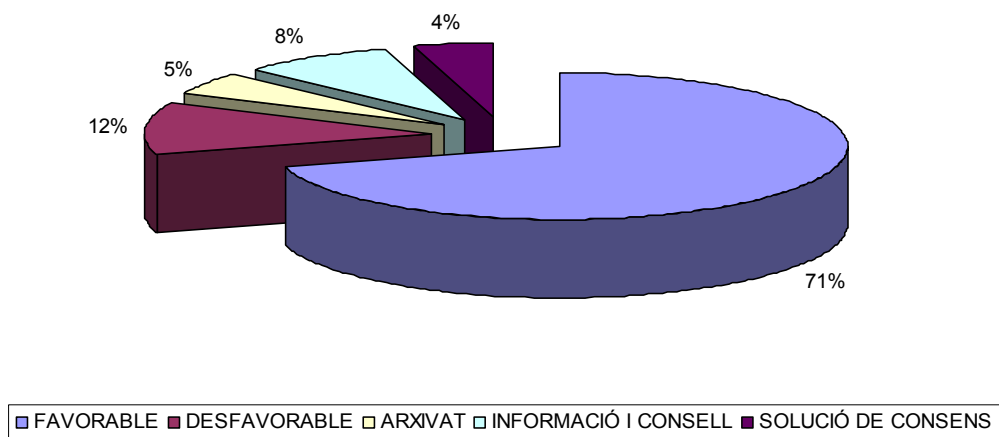

Fig. 7 Iniciativa individual, col·lectiva o d'ofici (període 2000-2005)

Pel que fa als casos resoltos mitjançant expedient i que culminen amb recomanacions a les autoritats acadèmiques, s'ha d'indicar que un 79% es varen resoldre de forma favorable segons l'interès del peticionari (Fig. 8): els percentatges, en general, són semblants als d'anys precedents (Fig. 9).

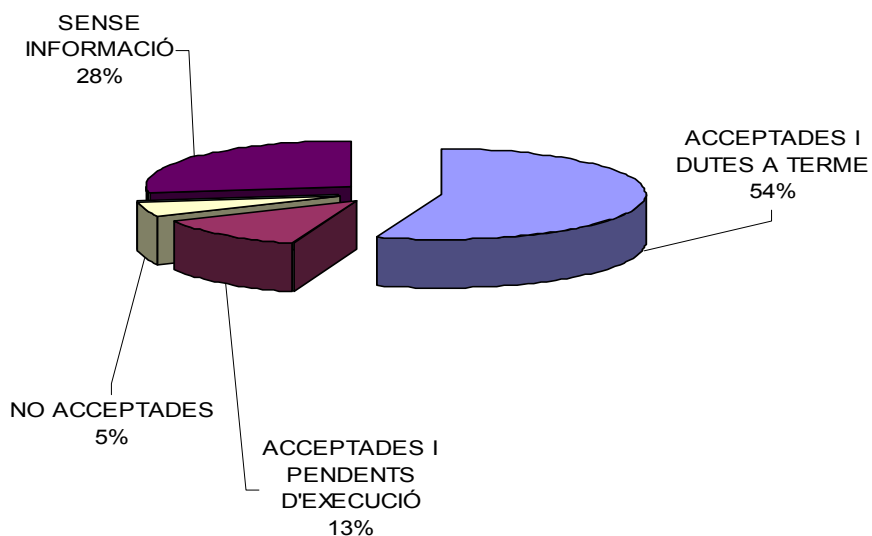

Fig. 8 Percentatge d'expedients resoltos segons el desenllaç i l'interès del peticionari (any 2005)

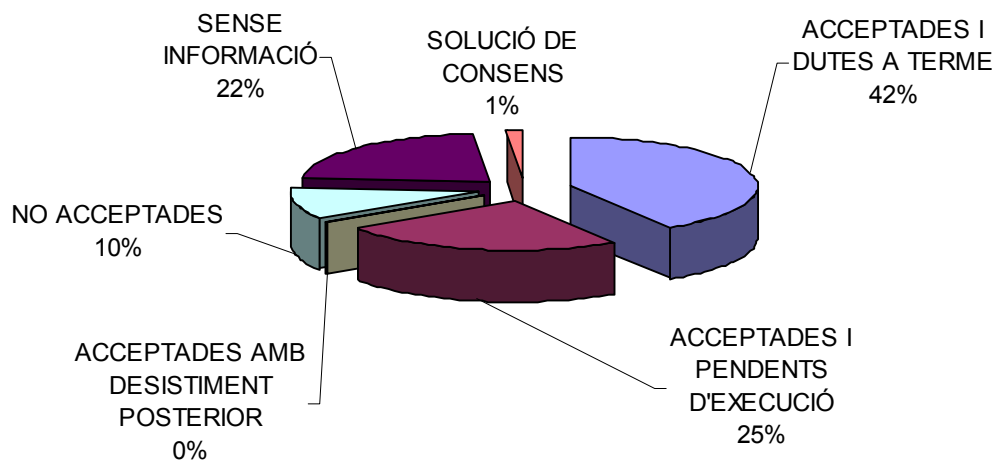

Fig. 9 Percentatge d'expedients resolts segons el desenllaç i l'interès del peticionari (període 2000-2005)

La informació de la qual disposem sobre el grau d'acceptació i execució de les recomanacions efectuades (Fig. 10) és la següent: un 67% han estat acceptades, de les quals un 54% s'han dut a terme i un 13% està pendent d'execució. Un 5% de les recomanacions no han estat acceptades i no tenim informació sobre el 28% de les recomanacions restants.

Fig. 10 Resultat de les recomanacions (any 2005)

Fig. 11 Resultat de les recomanacions (període 2000-2005)

3. CASOS PRESENTATS A LA SINDICATURA DURANT L'ANY 2005:

3.1. Expedients

A continuació s'inclouen els informes individualitzats de cada un dels expedients tramitats i s'expressen les actuacions realitzades, les consideracions derivades d'aquestes actuacions i les recomanacions que, com a conseqüència, s'han estimat pertinents per a cada cas.

EXPEDIENT 1/2005: Relacions interpersonals

Un alumne presenta una queixa referent a la manera de procedir d'un professor en la impartició de les seves classes.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- entrevista amb la persona que presenta la queixa;
- consulta a altres alumnes de l'assignatura que no havien presentat cap queixa;
- consulta al professor de l'assignatura;
- consulta al Rector;
- consulta al vicedirector d'Ordenació Acadèmica;
- anàlisi dels qüestionaris d'opinió dels alumnes.

D'aquestes actuacions es deriven les CONSIDERACIONS següents:

1. Un estudiant exposa per escrit que està disgustat pel comportament del professor a l'aula, ja que segons el seu parer, durant la impartició de les classes, referint-se als alumnes, utilitza expressions que els mateixos estudiants poden interpretar com de menyspreu envers ells o de discriminació de gènere.

També exposa l'alumne que en el transcurs del curs acadèmic, segons el seu parer, no s'ha vist el programa de l'assignatura que el professor va lliurar als alumnes a l'inici del curs. Només els darrers dies de classe varen ser dedicats a la temàtica específica de l'assignatura tal com estava detallada en el programa.

Demana que es comuniqui al professor que no és correcta la seva manera de procedir amb els estudiants i que en el futur no la utilitzi.

2. Respecte a aquests fets, s'ha consultat vuit estudiants triats a l'atzar de la llista de matriculats, que varen dir a la Síndica que havien assistit a classe de l'assignatura esmentada. Les respostes no han estat coincidents a l'hora d'interpretar el vertader sentit de les expressions utilitzades, si bé entenen que, atesa l'especificitat de la matèria, el risc de ser mal interpretades era possible. Tots coincideixen a dir que no es va explicar el programa lliçó per lliçó, i que les qualificacions finals es varen entregar fora de termini.
3. De l'anàlisi dels qüestionaris d'opinió dels alumnes referents a l'assignatura en qüestió es dedueix que el curs 2001-2002 la qualificació que obté el professor de la pregunta núm. 7 (El tracte amb l'alumne és correcte i respectuós) és de 4,02. El curs 2002-2003 obté un 7,06 de la mateixa pregunta. Segons ha exposat el professor, el curs 2001-2002 va seguir un enfocament més tècnic de l'assignatura, explicant el programa lliçó per lliçó.
4. L'assignatura que ens ocupa té els descriptors del BOE a la web de la UIB (pla d'estudis de ...), però no el programa, que tampoc no es troba a la copisteria de l'edifici on s'imparteixen els estudis, cosa que segons el parer de la Síndica dificulta que els estudiants el puguin conèixer abans del període de matrícula de cada any acadèmic, tal com s'especifica a l'article 11 del Reglament acadèmic, el qual estableix:

“S'han de posar a disposició de l'alumnat, almenys a la web de la UIB, abans d'iniciar-se el període de matrícula de cada any acadèmic:

”[...] c) El programa de cada assignatura, que ha de contenir, tant per als crèdits teòrics com per als pràctics, els objectius, la descripció dels continguts, la metodologia i els elements d'avaluació, a més d'una bibliografia bàsica, així com recomanacions quant a coneixements previs.”

5. De l'entrevista mantinguda amb el professor, la Síndica vol destacar els punts següents:
  - a) En tot moment l'actitud del professor ha estat d'absoluta correcció, molt positiva i receptiva a l'hora de reflexionar sobre la qüestió plantejada per l'alumne, i ha ofert en tot moment la seva col·laboració.
  - b) Ha reconegut que les qualificacions les va entregar fora de termini, a causa de complicacions de la seva feina. Ha expressat la seva voluntat de complir puntualment amb la data de lliurament d'actes a partir d'ara.
  - c) Ha exposat també, amb referència al programa, que la metodologia de l'explicació, la valoració o l'avaluació dels alumnes, la seva assistència a classe i la seva participació en diferents treballs realitzats al llarg del curs, havien estat tractats amb els alumnes el primer dia de classe i havia arribat amb ells a un consens.

Així, a l'inici del curs acadèmic els alumnes havien tingut l'oportunitat d'expressar per escrit quines eren, des de la seva perspectiva, les seves preocupacions i creences sobre el tema objecte de l'assignatura des del punt de vista de la cultura actual. El professor va tractar de respondre als interrogants sorgits donant una explicació global del temari.

El professor considera que sí que ha explicat el programa, però es compromet a variar-ne la formulació per al curs següent, cosa que com a responsable de l'assignatura pot fer ajustant-se al que estableix l'article 10 del Reglament acadèmic. Cal tenir en compte que les consultes fetes als alumnes no invaliden l'exigència de seguir amb el programa presentat pel mateix professor i que hauria d'haver fet públic prèviament al procés de matrícula la mateixa UIB.

- d) Respecte a l'actitud de menyspreu envers els alumnes en general i envers les dones en particular, ha manifestat clarament que mai no havia estat aquesta la seva intenció, i que lamenta que algú l'hagi pogut interpretar així. Exposa que és ben conscient que el respecte mutu és la base de la relació entre el professor i l'alumne, i que intenta atènyer-se a això en tot moment.

El professor entén que, atès que la matèria objecte de l'assignatura no és precisament matemàtiques o física, hi ha exposicions que poden ferir algunes sensibilitats, però que per aquest fet no s'hauria de concloure que el professor té intenció de menysprear o discriminar, que la seva intenció és il·luminar i racionalitzar algunes postures personals, però dient les coses pel seu nom.

- e) El professor també ha insistit que normalment ofereix en les seves exposicions moltes referències documentals i bibliogràfiques com un complement per a una millor formació de l'alumnat i un millor enteniment de la matèria. Però que ha comprovat que sempre hi ha un cert nombre d'alumnes que no veuen amb bons ulls aquesta activitat, perquè creuen que els ridiculitzen o menyspreen, cosa que mai no ha estat la seva intenció.

En vista d'aquestes consideracions, la Síndica considera adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Que el professor, malgrat que té consciència del fet, i precisament per això, sigui extremadament curós per no donar una oportunitat amb fonament perquè algú pugui sentir-se ferit en la seva sensibilitat, sense que això suposi limitar la seva llibertat de càtedra per tractar el temari de l'assignatura que imparteix.
2. Que el professor dugui a la pràctica, tal com ha expressat, el compromís d'adaptar el programa per al curs vinent, per facilitar-ne així una millor comprensió. El programa ha d'estar a disposició de tots els alumnes abans de l'inici del procés de matrícula, tal com exigeix la normativa vigent.
3. Que el professor procuri complir la normativa actual referent a l'entrega de qualificacions i actes, actitud a la qual ha manifestat la seva total disposició.
4. Demanar al vicerector d'Ordenació Acadèmica que prengui les mesures adients per garantir el compliment del Reglament acadèmic.

Palma, 14 d'abril de 2005

COMENTARI:

El professor va mostrar en tot moment la seva col·laboració i no es té coneixement a la Sindicatura que hi hagi més queixes per part dels alumnes referents a aquesta matèria.

EXPEDIENT 2/2005: Serveis i campus

Un alumne presenta una queixa referent al fet que finalitzat el primer quadrimestre encara no té el carnet universitari.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- consulta al vicerector d'Estudiants;
- anàlisi de les queixes anteriors que els estudiants han fet arribar a la Sindicatura relatives a aquest tema.

D'aquestes actuacions es deriven les CONSIDERACIONS següents:

1. La mateixa persona que presenta formalment la queixa ja havia presentat una consulta en data 15 de novembre de 2004 referent al mateix tema. En aquell moment l'entitat bancària amb la qual ell havia formalitzat el procés de matrícula encara no li havia entregat el carnet universitari i, per tant, no podia accedir ni a la biblioteca ni a les aules d'informàtica, ni utilitzar-lo com a targeta ciutadana, amb el consegüent perjudici pel que fa a la utilització del transport públic, fet que afecta no tan sols l'interessat, sinó també tots els estudiants que no tenen encara en data 9 de febrer el carnet universitari i no estan empadronats a Palma.
2. Des de la Sindicatura en data 15 de novembre de 2004 es va contactar amb el vicerector d'Estudiants, el qual va parlar amb els responsables de l'entitat bancària. Es va contactar també amb el director de la biblioteca a fi que només amb el resguard de matrícula els estudiants en poguessin fer ús. Com a conseqüència d'aquestes gestions es va subministrar als alumnes unes targetes provisionals que han servit per a la Universitat, però no per la companyia de transports EMT. Es va comunicar a la Sindicatura que les targetes definitives tardarien aproximadament un mes, però la realitat és que dos mesos després encara no han arribat.
3. En data 23 de gener una estudiant del CAP i de reciclatge va comunicar a la Sindicatura que encara no tenia el carnet universitari i el problema venia de la mateixa entitat bancària esmentada anteriorment. El vicerectorat va comunicar que el problema es resoldria en una setmana.

Ara, el signant del greuge considera improcedent i poc seriós que finalitzat el primer quadrimestre encara no tingui el carnet definitiu i demana com a mínim una explicació. La Síndica comparteix plenament les queixes presentades pels estudiants en aquest cas i pensa que la UIB ha d'adoptar una actitud més seriosa referent a aquest tema, per això vol fer les RECOMANACIONS següents:

1. Seria convenient que la UIB exigís a l'entitat bancària una compensació per als estudiants afectats, atès que els no empadronats a Palma no han pogut obtenir els descomptes de l'autobús.
2. Si la resposta és negativa, la UIB hauria de considerar que aquesta entitat bancària no participàs en el procés d'oferir als estudiants el carnet universitari en propers cursos acadèmics.
3. Un cop presa la decisió pertinent, la UIB hauria de fer arribar una explicació a cada un dels estudiants afectats.

Palma, 23 de febrer de 2005

COMENTARI:

La Sindicatura no ha tingut notificació de queixes posteriors en relació amb aquest tema.

EXPEDIENT 3/2005: Plans d'estudis i convalidacions

Un estudiant que cursa una segona llicenciatura presenta una queixa referent al fet que no li han convalidat els crèdits de lliure configuració.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- consulta a la persona afectada;
- consulta a l'assessor jurídic;
- consulta al degà de la Facultat;
- consulta al cap d'estudis;
- consulta a altres universitats;
- anàlisi de la normativa vigent.

D'aquestes actuacions es deriven les CONSIDERACIONS següents:

1. A un alumne matriculat a la UIB, i que ja és llicenciat en un altre estudi, li manca superar una assignatura i els 30 crèdits de lliure configuració per finalitzar la llicenciatura a la qual està matriculat. En data 15 d'octubre de 2004 va sol·licitar la convalidació de 30 crèdits de lliure configuració per a les assignatures cursades a la titulació ja finalitzada. L'administradora de centre, en el seu escrit de data 3 de novembre de 2004, li va denegar l'esmentada convalidació basant-se en l'article 22.8 del Reglament acadèmic (Acord normatiu de 13 de maig de 2004, FOU núm. 239), que diu: "Perquè una activitat pugui ser reconeguda com a crèdits de lliure configuració, l'estudiant l'ha d'haver realitzada durant el seu període d'estudis, des que formalitzi la matrícula per primera vegada fins al moment que assoleixi els crèdits necessaris per completar la titulació." Contra aquesta resolució l'afectat va presentar recurs ordinari al Rector en data 11 de novembre de 2004, el qual li ha estat denegat. Demana a la Sindicatura de Greuges la seva intervenció per evitar interposar un recurs contenciós administratiu. Disposar
2. La Resolució 6929 del Rectorat del dia 30 de juny de 2004, FOU núm. 241, per la qual es fan públiques les directrius de la Comissió Acadèmica sobre adaptacions i convalidacions en aplicació dels articles 53, 54 i 55 del Reglament acadèmic, a l'article 1 estableix que la convalidació d'assignatures corresponents a una altra titulació serà resolta pel cap d'estudis d'acord amb les directrius generals establertes per la Comissió Acadèmica i els criteris fixats per la Junta de Facultat o Escola. Per tant, la Síndica entén que la resolució de la Facultat implicada hauria d'haver estat signada pel cap d'estudis.
3. L'article 2.3 de l'esmentada normativa diu que els estudiants poden demanar al cap d'estudis que l'excés de crèdits en els complements de formació es reconegui com a crèdits de lliure configuració dels estudis a què donen accés, i l'article 3.4 diu: "les assignatures superades per l'alumne que no es puguin adaptar o convalidar per assignatures del pla d'estudis vigent a la UIB es podran reconèixer com a crèdits de lliure configuració (sense qualificació)". Per tant, la mateixa UIB en una resolució posterior a l'aprovació del Reglament acadèmic accepta el reconeixement dels crèdits de lliure configuració a partir d'assignatures que poden ser d'altres titulacions, sense necessitat d'haver estat cursades en les condicions de l'article 22.8 del Reglament acadèmic.
4. De fet, aquesta és una pràctica generalitzada a la UIB i a altres universitats de l'Estat. L'annex I del RD 1497/1987, de 27 de novembre (modificat pel RD 1267/1994, de 10 de juny), encara vigent, a la versió modificada no posa el reconeixement de crèdits de lliure configuració com a obligació en el cas d'estudis que condueixen a diferents titulacions, però majoritàriament s'ha continuat aplicant segons la redacció no modificada. Entre les facultats de la UIB que de manera usual convaliden els 30 crèdits de lliure configuració als estudiants procedents d'altres titulacions, es poden esmentar la Facultat de Ciències, l'Escola Politècnica Superior, l'Escola d'Infermeria i Fisioteràpia, etc. Entre les universitats que per norma convaliden obligatòriament tots els crèdits de lliure configuració als estudiants d'una segona llicenciatura, es poden esmentar l'Autònoma de Madrid, la de Cantàbria i la UNED. Normalment la convalidació ja es fa en el moment en què l'estudiant es matricula per primera vegada, perquè així pot programar-se el temps i saber quines assignatures li manquen per finalitzar la llicenciatura. Per tant, la Síndica no entén la manera de procedir de la Facultat en qüestió, la qual diu a un estudiant que ja demanarà al finalitzar la llicenciatura el reconeixement dels crèdits de lliure configuració, ja que considera que en defensa de l'interès legítim de l'interessat i per al funcionament de la mateixa facultat és més adequat que des de l'inici de la llicenciatura els estudiants coneguin quins crèdits els manquen per finalitzar la carrera.

5. El reconeixement de crèdits de lliure configuració a estudiants que tenen una altra titulació, si es concedeix en unes facultats o escoles i es denega en altres, fa que es creï un greuge comparatiu important entre els estudiants de la mateixa UIB, i segons el parer de la Síndica es vulnera el principi d'igualtat. A més, el fet que als estudiants d'una facultat provinents d'altres llicenciatures els tornin a fer cursar els 30 crèdits de lliure configuració no és cap garantia que s'ampliï el seu currículum, ja que es podria donar el cas de l'estudiant que es torna a matricular d'una assignatura que ja va superar en la seva primera llicenciatura. És a dir, que si l'interessat es torna a matricular dels cursos dels estudis ja superats (i que a més ell imparteix com a professor), d'acord amb l'article 22.h) del Reglament acadèmic, si li reconeixien crèdits de lliure configuració.
6. Atès que els crèdits de lliure configuració varen ser pensats amb vista a la flexible configuració del currículum de cada estudiant, si una persona considera que les assignatures cursades a la seva primera llicenciatura poden servir per això, crec que convé concedir el reconeixement d'aquests crèdits per evitar situacions contradictòries i greuges comparatius amb les altres facultats.

En vista d'aquestes consideracions, la Síndica considera adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Seria convenient que la Facultat implicada reconsideràs la negativa inicial a la convalidació dels 30 crèdits de lliure configuració sol·licitada per l'estudiant i la resolgués favorablement basant-se en l'article 3.4 de la Resolució 6929 del Rectorat del dia 30 de juny de 2004.
2. Que l'interessat sol·liciti de nou la convalidació dels crèdits de lliure configuració a la Facultat.
3. Que la Comissió Acadèmica estudiï la conveniència d'incloure a la normativa, que de manera usual es convalidin els 30 crèdits de lliure configuració als estudiants de segones titulacions que ho sol·licitin, per evitar greuges comparatius i situacions contradictòries com les exposades a la consideració 4 del present informe.

Palma, 21 de febrer de 2005

COMENTARI:

La Facultat va reconsiderar la seva posició inicial. L'interessat va obtenir la convalidació dels crèdits sol·licitats.

EXPEDIENT 4/2005: Docència

Arran de la consulta d'una alumna que treballa referent a les dificultats que té per accedir a les tutories del professorat dels seus estudis, s'obre la següent intervenció d'ofici i es duen a terme les ACTUACIONS següents:

- consulta al vicedegà dels estudis afectats;
- anàlisi de la normativa vigent.

D'aquestes actuacions es deriven les CONSIDERACIONS següents:

1. Una alumna es queixa que li és gairebé impossible accedir a les tutories del professorat dels seus estudis, atès que gairebé tot el professorat les té en horari de matí i ella fa feina. També diu que s'ha adreçat per e-mail a algun dels professors i mai ha obtingut una resposta.
2. L'article 23 del Reglament acadèmic (Acord normatiu de 13 de maig de 2004, FOU núm. 239) pel que fa a les tutories estableix el següent:
  1. El professorat ha d'estar a la disposició de l'alumnat al seu despatx de la UIB durant les hores de tutoria establertes, per resoldre dubtes i preguntes sobre l'assignatura impartida o sobre el currículum de l'estudiant mateix. L'horari de tutories ha d'estar anunciat a la porta del despatx. Així mateix es poden fer tutories per mitjà del correu electrònic.
  2. Si per qualsevol motiu justificat els professors no poden ser presents al despatx en l'horari de tutories establert, ho han de comunicar als eventuais usuaris de la manera més efectiva.La Síndica ha comprovat que alguns dels professors d'aquests estudis no tenen el seu horari de tutories a la porta del despatx, ni tampoc apareix a la pàgina web del Departament.
3. El document de plantilla docent de la UIB (Acord normatiu de 22 de gener de 2003, FOU núm. 217) en el seu punt 1.1 (regles generals) disposa els horaris de tutoria per al professorat a temps complet i a temps parcial. Per al cas del professorat a temps complet, aquest ha de fer 6 hores presencials setmana/any o bé 4 hores presencials setmana/any + tutoria electrònica. En els casos del professorat a temps parcial, no estan previstes les tutories electròniques.

La Síndica agraeix la bona disposició del vicedegà per solucionar el problema, el qual sol·licita a la Sindicatura informació escrita de les incidències. Sense augmentar la dedicació del professorat, convindria intentar donar facilitat als alumnes que fan feina perquè puguin anar augmentant el seu nivell de formació, i per això la Síndica considera adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Seria convenient que des dels vicerektorats de Professorat i Ordenació Acadèmica es permetés que els professors amb dedicació a temps parcial poguessin realitzar tutories electròniques, a fi de poder atendre degudament els estudiants que fan feina.
2. El professorat, encara que no tingui tutoria electrònica, hauria de contestar els e-mails dels estudiants, almenys per comunicar-los el seu horari de tutories, que en algun cas no és a la porta del despatx ni tampoc a la pàgina web del departament.
3. En algun cas, com el que s'ha donat que una alumna no pot contactar en tot el període lectiu amb el professor, convindria que els caps d'estudis corresponents procurassin atendre aquests alumnes i posar-los en contacte amb el professor.

Palma, 23 de febrer de 2005

COMENTARI:

El vicedegà va mostrar en tot moment la seva disponibilitat per intentar resoldre el problema.

EXPEDIENT 5/2005: Serveis i campus

Dues alumnes presenten una queixa referent al trasllat de la seva secretaria a un altre edifici del campus.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- consulta a les persones que presenten la queixa;
- consulta al Gerent;
- consulta al responsable del centre.

D'aquestes actuacions es deriven les CONSIDERACIONS següents:

1. Dues estudiants exposen que treballen i estudien i que s'han trobat sense previ avís que s'havia traslladat la secretaria del seu edifici a un altre l'edifici, la qual cosa els suposa una complicació addicional, atès que disposen de poc temps, que no hi ha transport gratuït a l'interior del campus i que si tens cotxe és difícil trobar aparcament a prop dels edificis. Demanen que la secretaria retorni al seu edifici per poder realitzar els tràmits habituals en igualtat de condicions que la resta d'estudiants del campus. Cal remarcar que hi ha altres estudis del campus que tampoc no tenen la secretaria administrativa a l'edifici on s'imparteixen les classes.
2. Consultats el Gerent i el responsable del centre, aquests han informat la Síndica que a la consergeria del centre implicat hi ha una nova persona que ja té connexió informàtica i que el seu horari serà de 9 a 13 hores i de 16 a 19 hores. Atendrà totes les consultes i gestions que els estudiants i el professorat feien als serveis administratius. Des d'aquest punt de vista els estudiants podran fer gestions administratives a l'horabaixa, cosa que abans no podien fer, ja que l'horari del personal d'administració i serveis del seu edifici era de 8 a 15 hores. El responsable del centre i també la subdirectora han comunicat a la Síndica que varen fer una reunió amb els delegats de classe, que ho varen comunicar també a les diferents classes la setmana abans dels exàmens, i que ara a l'inici del segon quadrimestre tornarien a comunicar-ho a cada classe. També s'ha comunicat a la Síndica que si no hi havia complicacions addicionals, els tràmits d'ampliació de matrícula es podrien fer al mateix edifici on s'imparteixen els estudis, sense haver-se de desplaçar.
3. Quant a la petició d'un transport gratuït a l'interior del campus, el vicerektorat d'Infraestructures i Medi Ambient informa que es varen posar bicicletes gratuïtes a la porta d'alguns edificis i que no han tingut gaire èxit. La Síndica voldria animar el personal del campus per fer-les servir.
4. Les estudiants també s'han queixat verbalment que no tenen suficients ordinadors al seu edifici i que n'hi ha que no funcionen. En aquest punt la Síndica sí que pensa que la UIB hauria de fer un esforç per mantenir-los actualitzats i en funcionament.

En vista d'aquestes consideracions, la Síndica creu pertinent fer la RECOMANACIÓ següent:

1. Atès que la possibilitat d'accedir als serveis administratius de l'edifici on s'imparteixen els estudis ha quedat ampliada d'horari amb aquesta remodelació, la Síndica considera que les persones que presenten la queixa haurien d'esperar fins almenys al final del quadrimestre per veure si finalment hi ha hagut una millora del servei o si persisteixen els inconvenients. Així mateix vol demanar al centre que intenti donar la màxima difusió de la informació als estudiants i procuri solucionar les deficiències de les aules d'informàtica.

Palma, 23 de febrer de 2005

COMENTARI:

No hi ha hagut queixes posteriors en aquest tema.

EXPEDIENT 6/2005: Beques i ajudes

Dos becaris de col·laboració adscrits a projectes d'investigació presenten un cas referent a la denegació de les ajudes de viatge del programa de formació de professorat.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- consulta a un dels becaris afectats;
- consulta al vicerector d'Investigació i Política Científica;
- consulta de la normativa vigent.

D'aquestes actuacions es deriven les CONSIDERACIONS següents:

1. Les dues persones afectades exposen que gaudeixen d'una beca de col·laboració de la UIB adscrita a un projecte de recerca per un període d'un any. Que realitzen les mateixes tasques de recerca que desenvolupen altres becaris de recerca com els del programa FPU o FPI del MEC, de la Conselleria o els de la mateixa UIB. Que igual que als altres becaris, la UIB els ha concedit l'exempció de la matrícula de doctorat, però se senten agreujats respecte als altres becaris d'investigació perquè no poden sol·licitar les ajudes de viatge del programa de formació de professorat, la qual cosa en alguns casos impedeix la correcta difusió dels seus resultats a les reunions científiques on poden presentar comunicacions.
2. La normativa de la UIB referent a beques de col·laboració (Acord normatiu 6891, de 14 de juny de 2004) estableix que els investigadors de la UIB i dels seus instituts de recerca que tinguin fons provinents de convenis, contractes, projectes d'investigació o altres subvencions públiques o privades, poden demanar la convocatòria de beques de col·laboració amb caràcter formatiu per a doctors, llicenciats, arquitectes, enginyers, diplomats universitaris, arquitectes tècnics i enginyers tècnics.

La dedicació a les beques de col·laboració pot ser a temps complet o parcial i la durada màxima no pot ser superior a 12 mesos, ampliable per renovació fins a un màxim de 48 mesos.

Aquestes beques de col·laboració, encara que siguin a temps complet, no tenen en principi com a objectiu que es faci una tesi doctoral, a diferència de les FPU, FPI o les de la Conselleria. En el procés de selecció, els criteris els elabora la comissió de selecció, integrada pel vicerector de Política Científica, el responsable del conveni o projecte d'investigació científica i tècnica i el director de departament. La Síndica entén que són aquestes diferències les que fan que aquests becaris no siguin considerats en el programa de les ajudes de viatge. No obstant això, també cal tenir en compte que en algun cas, com és el de les beques de col·laboració anuals a temps complet, els becaris poden realitzar tasques de recerca encaminades a una tesi doctoral malgrat que el procés de selecció hagi estat diferent. Seria convenient que la universitat permetés al responsable del projecte tenir l'oportunitat de convocar una beca equiparable a les de la Conselleria i els becaris fossin considerats en el programa d'ajuts de viatge. Això també podria ajudar a pal·liar la disminució del nombre de beques FPU adjudicades a la UIB els darrers anys.

Per això, la Síndica considera adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. La UIB hauria de permetre que si un responsable d'un projecte té la disponibilitat econòmica de treure una beca equiparable en tots els aspectes a les de la Conselleria, amb criteris de selecció equivalents, i els candidats presenten un projecte de tesi doctoral, ho pogués fer, i el becari que obtingués l'ajuda per a la realització de la tesi doctoral fos tractat com els altres i per tant pogués participar en els programes d'ajudes de viatge.
2. Les dues persones que presenten el cas com a becaris de col·laboració si estan realitzant la seva tesi doctoral haurien de concursar a una de les beques de l'apartat 1, i podrien ser incloses en el programa d'ajuts de viatge.

Palma, 12 d'abril de 2005

COMENTARI:

El vicerector va manifestar que les persones s'haurien d'atenir a la normativa vigent.

EXPEDIENT 7/2005: Altres

Un membre del PDI presenta una queixa referent a la no acceptació de la proposta d'un curs per a la Universitat d'estiu.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- consulta a la persona afectada;
- consulta a la vicerectora de Projecció Cultural;
- consulta a altres membres de la Comissió;
- anàlisi de la normativa vigent.

D'aquestes actuacions es deriven les CONSIDERACIONS següents:

1. Una persona del PDI exposa que va presentar una proposta per a la realització d'un curs a la Universitat d'estiu i que va rebre en data 7 de març la comunicació que l'esmentat curs no havia estat considerat dins l'oferta docent enguany.
2. La persona responsable d'aquest curs va demanar per escrit a la vicerectora de Projecció Cultural informació dels criteris de selecció dels cursos, la publicitat dels esmentats criteris i les raons específiques de la no acceptació del curs. La vicerectora ha comunicat a la Síndica que els termes de l'escrit no li havien semblat correctes perquè deixava entendre que en el seu vicerektorat hi mancava la transparència i la claredat informativa.
3. La resposta de la vicerectora de data 17 de març de 2005 manifesta que la selecció dels esmentats cursos es va fer amb una comissió integrada per cinc persones, ella inclosa. L'esmentada comissió, atès que el nombre de propostes sobrepassava les possibilitats de la mateixa organització, va decidir suprimir una quantitat de cursos. Segons s'exposa al mateix escrit, el curs que ens ocupa va ser considerat massa generalista i es considerarà que hi mancaven professors de medicina, ja que, segons s'afirma, a la llista només n'hi figurava un, que estava pendent de confirmació.
4. La vicerectora també explica que la primera proposta del curs havia arribat coordinada per dues becàries i sense el vistiplau del Departament, i que es va avisar la professora responsable a fi que fes la rectificació pertinent, ja que el curs no es podia acceptar perquè no complia el criteri 6.2.a), corresponent a la selecció dels cursos (vegeu normes de la Universitat d'estiu UIB), cosa que es pot considerar com una evidència que no hi havia intenció de causar cap tipus de perjudici.

Segons el parer de la Síndica, el problema rau en el fet que la justificació de la no acceptació de l'esmentat curs no està prevista en els criteris de selecció de cursos de l'apartat 6 de les normes de la Universitat d'estiu. A més, la persona responsable dels cursos oferts, en la seva resposta a la vicerectora ha manifestat que dos dels professors que havien d'impartir el curs eren llicenciats en Medicina. Això, segons el parer de la Síndica, fa que les causes esgrimides per a la no acceptació de l'esmentat curs s'hagin de revisar. També pot motivar algunes afirmacions dels escrits de la persona responsable del curs, per les quals la vicerectora s'ha sentit dolguda i que, segons el parer de la Síndica, es podrien haver evitat.

En vista de la situació, la Síndica considera adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Convindria que les comissions, abans de començar qualsevol procés de selecció, fixassin uns criteris de selecció (en aquest cas haurien de ser els que figuren a l'apartat 6 de la normativa dels cursos de la Universitat d'Estiu). En cas de no ser suficients, se n'hi podrien afegir d'altres, però cal valorar tots els cursos amb els mateixos criteris i justificar a partir d'aquests criteris si s'accepten o no.
2. Atès que una de les justificacions donades per a la no acceptació d'aquest curs no s'ajusta a la realitat (manca de professors de medicina), convindria que la vicerectora de Projecció Cultural consideràs la possibilitat de reunir de nou la comissió, a fi que aquesta reconsideràs la seva decisió basant-se en els criteris del punt 6 de la normes abans esmentades, o en els que s'hagi utilitzat de manera addicional per jutjar tots els cursos. Si es consideràs positivament la possibilitat d'acceptar-ho, i per raons de calendari ja no fos possible per a aquest any, podria quedar proposat per al curs vinent, si els interessats hi estan d'acord.

Palma, 18 d'abril de 2005

COMENTARI:

La Sindicatura no té constància que s'hagin dut a terme les recomanacions.

EXPEDIENT 8/2005: Catalogació de llocs de treball

Un membre del PAS presenta un cas referent al fet que durant dos anys consecutius li han demanat que imparteixi un curs d'estiu no remunerat.

S'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- entrevista amb la persona afectada
- entrevista amb el Gerent
- entrevista amb el responsable del Servei afectat
- entrevista amb el responsable del Servei d'Activitats Culturals
- entrevista amb la directora del Servei de Relacions Internacionals

Les CONSIDERACIONS que se'n deriven són les següents:

1. Un membre del PAS exposa que per segon any consecutiu li han demanat que imparteixi un curs d'estiu no remunerat de 20 hores per a alumnes del programa ERASMUS.
2. L'interessat va presentar una queixa el passat curs acadèmic a la Sindicatura de Greuges de la UIB (expedient 22/2004) pràcticament en els mateixos termes que apareixen a l'actual sol·licitud en relació amb classes impartides durant el mes de juliol de 2004.
3. La persona afectada exposa que durant el mes de juliol de l'any 2001 va impartir un curs de 40 hores que fou remunerat i demana que la UIB reconegui que aquesta remuneració ha establert un precedent i un dret adquirit i, per tant, que també sigui remunerat el curs fet durant el mes de juliol de l'any en curs.
4. Pel que fa a la controvèrsia sorgida sobre el servei implicat en l'organització del curs del passat juliol de 2001, una vegada analitzada la documentació aportada i consultats els responsables dels serveis afectats, sembla que l'esmentat curs d'estiu va ser dut a terme sota la responsabilitat del Servei .... No obstant això, es tracta d'un curs de nivell mitjà i de 40 hores de durada, amb objectius ben diferents del curs de 20 hores per als alumnes del programa ERASMUS que s'ha desenvolupat durant els dos darrers anys, per la qual cosa en opinió de la Síndica no es pot considerar que aquell hagi establert un precedent i un dret retributiu adquirit, ja que la naturalesa i les condicions del curs eren diferents.
5. Tal com figura a l'article 6 de l'Acord normatiu núm. 6379, de 5 de novembre de 2003, pel qual s'aproven les normes reguladores de les vacances, els permisos i la jornada del personal d'administració i serveis funcionari de la UIB, en el període comprès entre l'1 de juliol i el 15 de setembre la jornada és de trenta hores setmanals de dilluns a divendres. La impartició d'aquest curs d'estiu de 20 hores suposa una dedicació setmanal de 10 hores (2 hores/dia) durant 2 setmanes, a més d'una dedicació addicional de temps per a la preparació del material utilitzat. La Síndica considera que en cap cas la dedicació al curs que ens ocupa no excediria les 30 hores de dedicació estipulades.
6. Per iniciativa del Servei de Relacions Internacionals, el Servei implicat ha ofert diversos cursos per als alumnes del programa ERASMUS; no obstant això, sembla que el curs que ens ocupa és el que té més acceptació, per la qual cosa és molt d'agrair la dedicació del professorat responsable de la seva docència.
7. Les activitats formatives que desenvolupa el Servei ... constitueixen una tasca molt important per impulsar el coneixement i la utilització de ... dins l'àmbit universitari, per la qual cosa és fonamental que els membres del Servei desenvolupin la seva tasca docent de forma coordinada i en estreta cooperació amb el director del Servei. Per evitar problemes com el que ara ens ocupa, seria convenient que els seus membres tinguessin informació sobre el nombre màxim d'hores de classe que han d'impartir a la setmana i si han de fer o no activitats de tutoria o altres activitats durant la jornada laboral. També seria convenient definir les activitats que suposin una càrrega extra de dedicació per als membres del Servei i el tractament retributiu en cada cas.

En virtut d'aquestes consideracions, la Síndica creu adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Insistir en la necessitat d'elaborar una definició de funcions de les places del catàleg de llocs de treball.
2. Els membres del Servei haurien de ser informats sobre el nombre màxim d'hores de classes que han d'impartir a la setmana i si han de fer o no activitats de tutoria o altres activitats durant la jornada laboral. S'haurien de definir les activitats que suposin una càrrega extra de dedicació per als membres del Servei, així com se n'hauria de fixar el règim retributiu.

Palma, 17 d'octubre de 2005

COMENTARI:

El Gerent ha informat la Síndica que està realitzant la definició de les funcions de les places del catàleg de llocs de treball. Respecte al cas que ens ocupa, pensa que no s'han de remunerar les classes, atès que el mes de juliol no hi ha classes "reglades" i els membres del servei han de seguir complint amb la seva dedicació.

EXPEDIENTS 9-10/2005: Avaluació acadèmica

Dos estudiants presenten una queixa referent a la qualificació final d'una assignatura: indiquen que a pesar de ser mereixedors de la qualificació de matrícula d'honor, tal com els professors de l'assignatura han considerat, el sistema de gestió de qualificacions no ha permès que els la concedeixin a causa de la restricció imposada per als grups en què es troba subdividida l'assignatura.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- Consulta al vicerector d'Ordenació Acadèmica
- Consulta al cap d'estudis
- Consulta als professors de l'assignatura
- Anàlisi de la normativa vigent

Les CONSIDERACIONS que se'n deriven són les següents:

1. Els grups que s'han configurat per nombre d'alumnes matriculats i per ubicació geogràfica són quatre: dos grups a Palma (amb 127 i 37 alumnes), un grup a la Seu d'Eivissa (amb 29 alumnes) i un grup a la Seu de Menorca (amb 26 alumnes).
2. L'aplicació de gestió de l'organització acadèmica (AGORA) genera una acta per a cadascun dels grups i, per tant, condiona el nombre de matrícules d'honor, que es poden atorgar a un 5% del nombre d'alumnes matriculats (article 42 del Reglament acadèmic). Segons això, el nombre màxim de matrícules d'honor per grup seria: per a cadascun dels grups de Palma, sis i una matrícules d'honor, respectivament, una matrícula d'honor per al grup de la Seu de Menorca i una per al grup de la Seu d'Eivissa.
3. El professorat que ha impartit la docència als distints grups és el mateix, per la qual cosa els objectius, els continguts, la metodologia i l'avaluació són coincidents en els quatre grups.
4. Els professors d'aquesta assignatura varen decidir concedir sis matrícules d'honor, distribuïdes de la manera següent: quatre a Palma, dues a la Seu de Menorca i cap a la d'Eivissa (s'ha de tenir en compte que els dos grups de Palma no eren homogenis en nombre d'alumnes, i el professorat en va fer una redistribució).
5. Amb la consciència que per facilitar la gestió acadèmica és fonamental de mantenir uns criteris fixos (en aquest cas els que es preveuen al programa AGORA), se n'ha de flexibilitzar l'aplicació en els casos que, com el que estam tractant aquí, condueixen a establir un greuge manifest entre alumnes que, havent rebut la mateixa docència i essent avaluats de forma idèntica, no poden optar a la matrícula d'honor simplement per l'aleatorietat d'un programa de gestió a l'hora de confeccionar els distints grups (ja sigui en funció del nombre d'alumnes matriculats o bé pel fet de pertànyer a una seu amb un nombre més petit d'alumnes matriculats).

En virtut d'aquestes consideracions, la Síndica creu adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Quan el nombre d'alumnes matriculats a una assignatura tant per desdoblament com per ubicació geogràfica (distintes seus) condioni el seu fraccionament en distints grups, que reben docència en condicions idèntiques (mateix professorat, continguts, metodologia i avaluació), es podrà considerar com un sol grup i, per tant, l'avaluació es podrà efectuar en una acta única, sempre que els professors que imparteixen docència a l'assignatura així ho sol·licitin, i un d'ells actuï com a responsable de la gestió de l'acta única.
2. En aquest cas, el còmput del nombre de matrícules d'honor que es poden concedir es faria tenint en compte el nombre total d'alumnes matriculats a l'assignatura. Així, garantiríem que qualsevol estudiant optàs a la menció de matrícula d'honor en igualtat de condicions i oportunitats.
3. Seria convenient que aquestes recomanacions, també compartides pel vicerector d'Ordenació Acadèmica, conduïssin a una modificació de la gestió de les actes per poder introduir la possibilitat de gestionar els distints grups com una acta única, quan les circumstàncies així ho permetin.

Palma, 26 de setembre de 2005

COMENTARI:

El vicerector d'Ordenació Acadèmica comparteix i accepta les recomanacions. S'ha resolt favorablement el tema.

EXPEDIENT 11/2005: Avaluació acadèmica

Un estudiant presenta un cas relacionat amb assignatures que tenen prerequisits ordinaris.

S'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- Consulta al director del Centre
- Consulta a la cap d'estudis
- Entrevista amb el vicerector d'Ordenació Acadèmica
- Entrevista amb la persona afectada
- Anàlisi de la normativa vigent

Les CONSIDERACIONS que se'n deriven són les següents:

1. La persona afectada exposa que el curs acadèmic 2004-2005 va cursar les assignatures A, B i C, i que la primera és prerequisit de les dues darreres. Indica que té suspesa l'assignatura A i que ha «aprovat» la B i C; el prerequisit l'obliga novament a fer efectiu el pagament d'aquestes dues assignatures per al curs acadèmic 2005-2006. A més, l'assignatura C també és prerequisit de la D (que pertany al tercer curs de la diplomatura).
2. El director de l'escola informa la Síndica que en una reunió que es va fer el 27 d'octubre de 2005 la Junta de l'Escola va decidir no modificar per ara els prerequisits.
3. Tal com indica l'article 14 del Reglament acadèmic de la UIB, «si una assignatura té prerequisits ordinaris, l'estudiant pot matricular-se d'aquesta assignatura i assistir a classe, però no serà avaluat mentre tingui pendent de superació l'assignatura o les assignatures clau. Si l'assignatura amb prerequisits i les assignatures clau tenen els exàmens finals a la mateixa convocatòria, l'estudiant pot presentar-se a l'examen de l'assignatura amb prerequisits, però la correcció i qualificació d'aquest examen no s'ha de produir mentre no consti que ha superat les assignatures clau. En cas que no aprovi les assignatures clau, l'examen de l'assignatura amb prerequisits perd tot valor».
4. Segons el que s'ha exposat anteriorment, l'alumne no pot ser avaluat de les assignatures amb codi B i C mentre no tingui aprovada la de codi A, per la qual cosa no es poden publicar les qualificacions de les esmentades assignatures.
5. Tal com es desprèn d'altres expedients tramitats en aquesta Sindicatura i de les converses amb síndics i defensors d'altres universitats, de vegades els prerequisits són motiu de molta controvèrsia, per la qual cosa s'hauria d'estudiar la conveniència de mantenir-los com a tals o bé de transformar els prerequisits ordinaris en prerequisits de matriculació. Així, es podrien evitar casos semblants al que ara ens ocupa.

En virtut d'aquestes consideracions, la Síndica considera pertinent fer les RECOMANACIONS següents:

1. La Junta del Centre hauria de revisar si les assignatures que tenen la consideració de prerequisit per a altres, realment ho són; en aquest cas concret, si la superació de les assignatures de codi B i C depèn de la superació prèvia de la de codi A (pel que fa a la persona interessada, pareix que no ha estat així). En aquest sentit, s'hauria d'estudiar la conveniència de mantenir els prerequisits com a tals o bé de transformar els prerequisits ordinaris en prerequisits de matriculació, sempre tenint en compte les condicions que estan previstes a la normativa vigent (article 15 del Reglament acadèmic).
2. Els professors que imparteixen docència en assignatures amb prerequisits haurien de tenir molta cura a l'hora de publicar les qualificacions dels exàmens corresponents, ja que segons la normativa vigent la seva correcció i qualificació no s'ha de produir mentre no consti que s'han superat les assignatures que són prerequisit i, de fet, el programa AGORA no permet qualificar-les. En cas que no s'aprovi l'assignatura clau, l'examen de l'assignatura amb prerequisits perd tot valor.
3. Per evitar problemes d'aquest tipus, seria convenient que el professorat tingués accés a una informació més completa. Seria necessari que el programa AGORA es modificàs per tal que a les llistes de classe de les assignatures amb prerequisits s'hi incorporàs una columna que informàs si l'assignatura clau està superada. Mentre aquesta millora és implementada informàticament, seria convenient habilitar altres mesures que aportin aquesta informació al professorat.

Palma, 28 de novembre de 2005

COMENTARI:

Els responsables de l'estudi han informat la Síndica que després d'haver-se plantejat la conveniència de modificar els prerequisits, han decidit no canviar-los de moment.

EXPEDIENT 12/2005: Serveis i campus

Per evitar el greuge que pot suposar per a l'alumnat l'entrada en vigor dels preus per la prestació de serveis acadèmics universitaris per al nou curs acadèmic quan encara no ha finalitzat l'any acadèmic en curs, s'obre la següent intervenció d'ofici i es duen a terme les ACTUACIONS següents:

- Consulta al vicerector d'Ordenació Acadèmica
- Consulta al Gerent de la UIB
- Anàlisi de la normativa vigent

Les CONSIDERACIONS que se'n deriven són les següents:

1. S'ha posat de manifest una situació que es repeteix cada any i és l'entrada en vigor dels preus per la prestació de serveis acadèmics universitaris per al nou curs acadèmic quan encara no ha finalitzat l'any acadèmic en curs.
2. Concretament, pel que fa al present curs acadèmic, al Decret 70/2005, de 24 de juny, publicat al BOIB núm. 100, de 2 de juliol de 2005, es fixen els preus que s'han de satisfer per la prestació de serveis acadèmics universitaris per al curs 2005-2006. La disposició final única del decret esmentat estableix la seva entrada en vigor l'endemà d'haver-se publicat el BOIB, és a dir, el dia 3 de juliol de 2005.
3. Segons aquesta disposició, a un alumne matriculat al curs acadèmic 2004-2005 que, per exemple, va sol·licitar el seu títol de llicenciat abans del dia 3 de juliol de 2005 hom li aplicà la tarifa de preus corresponent al Decret 59/2004, de 2 de juliol (BOIB núm. 94, de 6 de juliol); no obstant el fet que un company seu de promoció que estava pendent de la firma d'una acta i va sol·licitar també el seu títol però ho va fer el dia 4 de juliol va pagar el preu corresponent a la nova tarifa establerta per al curs acadèmic 2005-2006. En aquest sentit, aquí només s'ha exposat un exemple, però la casuística pot ser molt diversa (malaltia, retard en el lliurament d'actes, finalització dels estudis al mes de setembre, etc.), i en tots els casos els alumnes afectats es veuen perjudicats pel funcionament del sistema.
4. És evident que s'han d'aplicar els preus corresponents a l'any acadèmic 2005-2006 a partir del dia 3 de juliol per a tots aquells serveis acadèmics que facin referència al nou curs acadèmic o a cursos acadèmics anteriors. No obstant això, no s'haurien d'aplicar les noves tarifes per als títols, certificats, etc., fins que no hagués acabat l'any acadèmic corresponent, la qual cosa ha de ser coincident amb el tancament de les actes de la convocatòria de setembre. S'ha de tenir en compte que, tal com indica el Decret 70/2005, estam parlant dels preus per les prestacions corresponents al curs acadèmic 2005-2006 i els alumnes en qüestió sol·liciten una prestació que pertany al curs acadèmic 2004-2005 dins un període de temps en el qual el seu curs acadèmic encara és vigent.
5. La Síndica és conscient de les dificultats administratives que pot implicar el manteniment de dues tarifes vigents al mateix temps. No obstant això, el programa de gestió AGORA s'hauria de poder adaptar per poder preveure aquesta coincidència i evitar les situacions anòmales que poden sorgir.

En virtut d'aquestes consideracions, la Síndica creu adient fer la RECOMANACIÓ següent:

1. Seria convenient que des de la UIB es fessin les gestions oportunes perquè per al proper any acadèmic es tingui en compte el període de vigència del curs acadèmic encara en curs (2005-2006) quan es fixin els preus per la prestació de serveis acadèmics per al proper curs 2006-2007. En aquest sentit, no s'haurien d'aplicar les noves tarifes per als serveis acadèmics (títols, certificats, etc.) corresponents a l'any acadèmic 2005-2006 fins que aquest no hagués acabat, la qual cosa hauria de ser coincident amb el tancament de les actes de la convocatòria de setembre, d'acord amb el calendari acadèmic vigent.

Palma, 13 de març de 2006

COMENTARI:

El Gerent informa la Síndica que està d'acord amb la recomanació i es compromet a fer les gestions oportunes per tal que el proper any acadèmic es duguin a terme.

EXPEDIENT 13/2005: Avaluació acadèmica

Un estudiant presenta una queixa relacionada amb el desenvolupament i amb la qualificació d'una assignatura del curs acadèmic 2004-2005.

En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:

- Consulta al vicerector d'Ordenació Acadèmica
- Consulta al coordinador de l'assignatura
- Consulta al degà de la Facultat
- Entrevista amb l'assessor jurídic
- Entrevista amb l'interessat
- Consulta a altres universitats
- Anàlisi de la normativa vigent

Les CONSIDERACIONS que se'n deriven són les següents:

1. L'interessat manifesta el seu desacord amb la Resolució del Tribunal nomenat per la Facultat, en la qual es desestimà el recurs interposat per l'interessat i tres companys més, en relació amb la qualificació de suspens a l'assignatura i es confirmà la qualificació contra la qual es va recórrer.
2. L'interessat adjunta, com a informació que sustenta la queixa, un recurs d'alçada dirigit al Rector de la UIB, actualment pendent de resolució.
3. El desenvolupament de la tasca docent de dos dels tres professors associats responsables d'impartir l'assignatura i la metodologia utilitzada en la seva avaluació han estat objecte de queixa per part de l'interessat. La informació que sobre els criteris d'avaluació apareix a la guia de centre corresponent al curs acadèmic 2004-2005 és la següent: «No hi haurà examen. L'avaluació de l'alumne es farà prenent en consideració, fonamentalment, l'assistència a classe, la intervenció en la resolució de casos i la realització de treballs.»

Aquests criteris d'avaluació també s'especifiquen al volum I (pàgina 11) del material lliurat pel professorat als alumnes de la manera següent:

«Requisitos mínimos a cumplir por el alumno en la asignatura de referencia.

»Primero. Asistencia al 80% de las clases, como mínimo, de cada profesor.

»Segundo. Presentación y entrega de los casos prácticos planteados en el aula y encargados a los alumnos por el profesor.

»Tercero. Exposición y defensa in voce del caso/s práctico/s, en clase, debidamente preparado/s por el alumno y que acaso le sean planteados por el profesor.

»El alumno durante el período lectivo quedará sujeto a la evaluación continua sin perjuicio de lo anteriormente dicho.»

En aquest sentit, els criteris d'avaluació indicats contrasten notablement amb l'apreciació que els companys de classe fan sobre la manera d'aplicar-los (l'interessat ha adjuntat nou escrits que recullen l'opinió sobre el desenvolupament i avaluació d'aquesta assignatura de nou dels quinze companys de classe), la qual cosa il·lustra un alt grau de confusió en aquest aspecte.

4. L'article 11 del Reglament acadèmic preveu que «cada any acadèmic es faran dues convocatòries ordinàries d'avaluació per cada assignatura», no obstant això, el document aprovat a la Junta Extraordinària de la Facultat en qüestió reitera que l'assignatura tindrà una convocatòria anual (cal remarcar que aquesta informació no apareix a la Guia de centre del curs 2004-2005).
5. La consulta sobre l'organització d'aquesta assignatura en altres universitats posa de manifest que en la majoria dels casos l'alumnat disposa de dues convocatòries d'avaluació anuals per superar l'assignatura, així com d'una certa flexibilitat en les dates per a la realització de les pràctiques externes. La Síndica vol remarcar també el grau de detall que en molts casos s'aprecia en la publicació dels elements i criteris d'avaluació que corresponen a aquesta assignatura.

En virtut d'aquestes consideracions, la Síndica creu adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Seria convenient que els responsables de l'organització d'aquesta assignatura fessin una revisió exhaustiva dels criteris d'avaluació, de tal manera que quedassin ben definits i així publicats. S'ha d'objectivar al màxim l'avaluació d'aquesta assignatura, per la qual cosa els criteris establerts han de ser molt clars i de fàcil aplicació, amb l'objectiu d'eliminar elements d'ambigüitat que puguin ser motiu de controvèrsia i evitar situacions com la que ara ens ocupa.
2. S'hauria d'esbrinar si l'aplicació dels criteris d'avaluació publicats s'ha fet de forma correcta, si realment s'ha dut a terme una avaluació continuada, si s'han utilitzat els elements d'avaluació adients, i, finalment, actuar en conseqüència. En aquest sentit, és molt il·lustratiu l'anàlisi de les opinions escrites dels alumnes, on queda patent un alt grau de confusió en la interpretació dels esmentats criteris.
3. En la mateixa línia, seria desitjable una revisió de la metodologia utilitzada en la docència de l'assignatura, per tal d'assegurar que es compleixen realment els objectius plantejats a la seva programació.
4. L'alumne hauria de tenir accés a les dues convocatòries d'avaluació previstes a l'article 11.d) del Reglament acadèmic. La Síndica és conscient de la peculiaritat d'aquesta assignatura i de l'esforç acadèmic que s'ha de realitzar per organitzar una docència eminentment pràctica, una part de la qual es realitza en col·laboració amb altres institucions; no obstant això, els responsables de l'assignatura haurien de preveure la utilització d'elements d'avaluació que fessin possible la seva avaluació en una segona convocatòria, sobretot tenint en compte que es tracta d'una assignatura de segon cycle i que els alumnes la cursen durant el darrer any de la llicenciatura (l'anàlisi del que es fa en altres universitats és molt enriquidora).
5. En aquest sentit, la Síndica recomanaria als alumnes que estiguin pendents de la superació d'aquesta assignatura, sol·licitar al degà de la Facultat implicada la convocatòria anticipada per tal que es pugui dur a terme l'avaluació, tal com preveu l'article 33 del Reglament acadèmic de la UIB, i puguin finalitzar així els seus estudis.

Palma, 11 de gener de 2006

COMENTARI:

L'interessat informa la Sindicatura que ha sol·licitat la convocatòria anticipada. No es té cap informació sobre l'acceptació o no de les recomanacions efectuades.

EXPEDIENT 14/2005: Drets i discriminacions

Es presenta una queixa col·lectiva en relació amb l'ús exclusiu del català en moltes assignatures de primer curs d'un estudi, i demana que tot el material disponible a Campus Extens corresponent a primer curs es pugui trobar en català i castellà.

- En vista del cas s'han dut a terme les ACTUACIONS següents:
- Entrevista amb dos estudiants representants del col·lectiu
- Consulta al cap d'estudis
- Consulta al responsable de Campus Extens
- Consulta a altres universitats de parla catalana
- Anàlisi de la normativa vigent

Les CONSIDERACIONS que se'n deriven són les següents:

1. Els estudiants exposen que estan matriculats al primer curs d'una diplomatura, que hi ha un col·lectiu important d'alumnes que procedeix de regions de parla no catalana i es troben amb el fet que moltes de les classes s'imparteixen en català i que els apunts disponibles a Campus Extens també estan en català. Aquests alumnes manifesten que, malgrat la bona voluntat i l'esforç invertit per anar aprenent la llengua, tenen dificultat per seguir les classes en català; no obstant això, seria per a ells de gran ajuda poder disposar de material en castellà. El col·lectiu que signa la queixa demana poder tenir apunts en català i castellà per a les assignatures de primer curs de l'esmentada diplomatura.

2. Un dels estudiants afectats informa la Síndica que està invertint un temps considerable en la traducció del material de Campus Extens del català al castellà mitjançant un traductor que ha trobat a Internet, temps que no pot invertir en l'estudi dels continguts de les assignatures.

3. L'article 5 dels Estatuts de la UIB estableix que "la llengua catalana, pròpia de la Universitat de les Illes Balears, té, juntament amb la castellana, caràcter de llengua oficial, i tots els membres de la Universitat tenen el dret d'utilitzar-la. La Universitat normalitzarà l'ús del català en l'àmbit de les seves competències".

4. En relació amb l'ús de la llengua pròpia, convé que tots els membres de la comunitat universitària siguem tolerants, sense renunciar als nostres legítims drets. S'ha de ser molt conscient que tant el professorat com l'alumnat s'han de poder expressar en la llengua de la seva elecció, és a dir en català o en castellà.

5. La promoció de la mobilitat i el desenvolupament d'estudis interuniversitaris condueixen a un increment d'alumnes a la nostra universitat que són castellanoparlants i que tenen dificultat per entendre la llengua catalana. Els estudiants que pretenen cursar tota la seva carrera a la UIB presentarien aquesta problemàtica, especialment accentuada durant el primer curs de l'estudi, però l'assistència a cursos de català i a les classes del mateix estudi hauria d'anar pal·liant aquestes deficiències lingüístiques. Evidentment, la incorporació puntual i durant un període breu de temps a la UIB, com és el cas d'alumnes que procedeixen de programes d'intercanvi tipus ERASMUS, implica una problemàtica encara més accentuada.

6. Aquest tema és molt delicat i s'han de cercar solucions i no enfrontaments. És interessant l'anàlisi d'aquesta problemàtica en altres universitats que tenen el català i el castellà com a llengües oficials. Així, en alguns casos, hi ha grups que s'imparteixen en les dues llengües i l'alumne pot triar el grup que prefereix. Quan no es pot triar, i només hi ha classe amb un professor en català, es posen en funcionament una sèrie de mecanismes per intentar resoldre el tema. En aquest sentit, algunes universitats disposen d'un *protocol d'acollida lingüística* en què, a part d'una informació sobre el que suposa que hi hagi dues llengües oficials i que determinades classes són, per tant, en català, s'informa l'estudiant de l'existència de classes de català gratuïtes. A més apareix la figura del *tutor/a lingüístic*, que ajuda a cercar solucions concretes, i fins i tot en algunes universitats existeix un *Vicerectorat de Promoció Lingüística*.

En virtut d'aquestes consideracions, la Síndica creu adient fer les RECOMANACIONS següents:

1. Apel·lar a la tolerància i a la flexibilitat del professorat que és responsable de les assignatures que s'imparteixen a primer curs de la diplomatura en qüestió per tal de facilitar la tasca d'aprenentatge als alumnes que tenen matriculats a les seves assignatures que procedeixen de districtes universitaris de parla castellana i que, per tant, tenen dificultat per entendre la llengua catalana. En aquest sentit i sense renunciar als seus drets, el professorat, aprofitant les tutories, hauria d'orientar els alumnes i aconsellar-los la utilització de diferents eines d'aprenentatge. Així, i com exemple, és molt probable que a la llista

de bibliografia recomanada hi figurin textos en castellà, no obstant això, una recomanació més directa i concreta en funció dels temes ajudaria evidentment en la tasca d'estudi de l'alumne. Aquesta recomanació es planteja, sobretot, per intentar donar una solució a curt termini (assignatures que comencen el segon quadrimestre) a una situació actualment latent.

2. Que aquests estudiants durant el seu primer curs acadèmic a la UIB realitzin cursos d'iniciació a la llengua catalana i en continuïn fent l'aprenentatge els següents cursos, amb l'objectiu de poder-se integrar plenament en el nostre entorn social i cultural.
3. Vists l'alt nombre de casos que es presenten relacionats amb el tema que ens ocupa, que les persones responsables de l'estudi valorin les necessitats educatives del seu alumnat i actuïn en conseqüència. En aquest sentit, sembla adient analitzar la proporció d'alumnes que ingressen a l'estudi procedents d'altres comunitats o països de parla no catalana i, considerar si, durant un temps prudencial (el necessari perquè l'alumne pugui assolir els coneixements mínims de català que li permetin participar de la vida acadèmica de la UIB), les eines d'aprenentatge per a aquest alumnat han de ser més específiques (per exemple material didàctic en castellà).
4. Que per a aquests casos, podria ser d'utilitat la implantació de protocols d'acollida lingüística amb l'objectiu d'informar els alumnes que es matriculen de primer curs a la UIB sobre el que suposa que hi hagi dues llengües oficials i que determinades classes són, per tant, en català, i de l'existència de classes de català gratuïtes. La figura d'un tutor lingüístic podria ajudar a cercar solucions concretes per a aquests estudiants, tasca que s'hauria de realitzar en estreta col·laboració amb el professorat.

Palma, 21 de febrer de 2006

COMENTARI:

El responsable del centre ha informat la Sindicatura que va fer saber als professors aquestes recomanacions.

3.2. Consultes

Les consultes que es presenten a continuació estan agrupades en funció de la seva temàtica.

3.2.1 Consultes de membres de la comunitat universitària

3.2.1.1. *Accés a la Universitat*

1. Una persona exposa que ha estat exclosa de la llista d'admesos en uns estudis i no entén per què. La Síndica li aconsella parlar amb el responsable d'aquests estudis per demanar informació sobre els criteris d'admissió i exclusió.
2. Un membre de l'alumnat exposa que va realitzar la preinscripció per cursar uns estudis complint els requisits de l'accés per a majors de 25 anys. Inicialment va quedar exclòs de les llistes d'admesos, però posteriorment es va poder matricular a les places que varen quedar vacants a Eivissa i Menorca. L'alumne comunica a la Síndica que segons la informació que hi ha a la web de la CAIB en relació amb aquests estudis, es facilita l'accés a la titulació esmentada a persones que no compleixen els requisits per poder realitzar estudis a la Universitat. La Síndica fa les indagacions oportunes i s'informa sobre el següent:
  - La UIB no ha matriculat cap persona que no compleixi els requisits per a l'accés a estudis universitaris. Les persones que assisteixen a les classes sense estar matriculades simplement són oients. Per al proper curs acadèmic es podria plantejar la matrícula extraordinària.
  - La informació que apareixia a la web de la Conselleria d'Interior no era correcta pel que fa als procediments d'admissió i matriculació d'alumnes a la UIB.
  - Les autoritats acadèmiques i els responsables de l'estudi indiquen que estan assabentats d'aquest tema i prendran les mesures oportunes per tal d'evitar malentesos per al proper curs acadèmic.

3.2.1.2. *Avaluació acadèmica*

1. Un alumne demana informació sobre la compensació de qualificacions. Li responem que, tal com figura a l'article 58 del Reglament acadèmic, la finalització d'estudis mitjançant compensació es pot plantejar per als alumnes als quals només quedi una assignatura per finalitzar els estudis i hagin esgotat a la UIB les convocatòries pertinents durant els dos darrers anys acadèmics. S'ha d'enviar una sol·licitud dirigida al president de la Comissió Acadèmica de la UIB, que és el vicerector d'Ordenació Acadèmica.
2. Una alumna comunica a la Síndica que li manquen dues assignatures per finalitzar un estudi corresponent al pla de 1993, actualment per extingir. Ha suspès una de les dues assignatures en quarta convocatòria i el full de matrícula l'informa que ha de demanar tribunal per a la cinquena. Es confirma amb el cap d'estudis el següent: té dos anys més per examinar-se d'aquestes assignatures sense demanar adaptació del pla d'estudis, ja que el nou pla es va iniciar el 2002; per a cada assignatura té sis convocatòries ordinàries i en pot demanar fins a dues d'extraordinàries a la direcció de centre. Li transmetem la informació.
3. Una alumna presenta una queixa perquè ha obtingut una qualificació de 4,6 de l'examen teòric obligatori d'una assignatura, no s'ha presentat a l'examen voluntari i té un 5 de participació i seguiment a classe. La mitjana de la part teòrica és inferior a la qualificació mínima que exigeix el professor per superar l'assignatura, i per això el professor l'ha suspesa amb un 4,9. S'explica la situació a l'alumna i es demana al professor de posar als criteris d'avaluació un quadre resum amb totes les condicions necessàries per superar l'assignatura. El que figura al programa de l'assignatura és llarg i confús.
4. Quatre alumnes exposen que varen suspendre una assignatura el curs 2003-2004. El curs 2004-2005 la professora d'aquesta assignatura els va dir que els examinaria amb el programa del curs anterior. Es va fer un examen parcial, no previst en els criteris d'avaluació, per eliminar matèria, i ells no s'hi varen presentar. A l'examen de la convocatòria de febrer varen suspendre tots quatre. Dos d'ells no estaven d'acord amb la qualificació, però no presentaren cap recurs. La professora havia pactat amb ells que els faria exàmens parcials durant el segon quadrimestre i que els avisaria per telèfon de la data en què serien. Havia deixat un cartell al despatx però ells no el varen veure. Es parla amb la professora, que diu

que els telefonarà i intentarà resoldre el problema. Cal evitar els exàmens no prevists als criteris d'avaluació i controlar que els programes estiguin disponibles a la pàgina web.

5. Es presenten a la Sindicatura dues consultes de dues alumnes referents al fet que quan es va fer pública l'acta de qualificació d'una assignatura, tenien com a nota una matrícula d'honor, i quan es va tancar l'acta, hi apareixia la nota d'excel·lent. La Síndica aconsella que parlin amb el professor i amb els serveis administratius corresponents, ja que probablement es tracta d'una errada en la transcripció de les qualificacions.
6. Una alumna ha suspès una assignatura que per als seus estudis és optativa i per a uns altres és troncal, per la qual cosa considera que els criteris per avaluar en el seu cas haurien de ser més flexibles. Té aprovades dues de les tres parts de l'assignatura i és l'única que li queda per obtenir el títol de llicenciada. La Síndica li comunica, consultada la professora, que els criteris d'avaluació publicats són molt clars i que la prova tipus test (que és la suspesa) és la que es considera de més pes a la nota final de l'assignatura.
7. Una alumna es presenta a la Sindicatura queixant-se que té aprovada una assignatura i al seu expedient hi figura un no presentat. Li aconsellem acudir als serveis administratius perquè intentin localitzar el professor i poder aclarir el malentès.
8. Un alumne demana informació sobre la finalització d'estudis mitjançant compensació. Se l'informa de les condicions i els tràmits oportuns i li facilitam fotocòpia dels articles 57 i 58 del Reglament acadèmic.
9. Un alumne diu que està cercant el professor d'una assignatura des de fa uns mesos però que encara no l'ha pogut localitzar. La Síndica li facilita l'adreça del correu electrònic i el telèfon del professor al departament.
10. Una cap d'estudis planteja una consulta sobre els problemes que comporta la coordinació d'assignatures amb professors diferents. Es recorda que els criteris d'avaluació no es poden modificar al llarg de l'any acadèmic i que han de preveure els requisits bàsics que l'alumne ha d'aconseguir per poder superar l'assignatura.
11. Un cap d'estudis planteja una consulta sobre els exàmens de pràctiques. Li recordam que, tal com figura a l'article 38 del Reglament acadèmic, si s'efectuen exàmens orals cal enregistrar-los a fi que l'alumne els pugui revisar.
12. Un professor diu a classe que l'examen tindrà una part tipus test, on s'exigeix un 3,5 de qualificació mínima sobre 5 per poder aprovar, i una altra part de desenvolupament que també es qualifica sobre 5. En vista dels resultats dels exàmens, davalla l'exigència del 3,5 fins a 1,5. A un alumne que li va entregar la part de desenvolupament molt curta perquè creia que no aprovaria el test, atesa l'exigència del 3,5, li va oferir tornar a fer la part de desenvolupament. L'alumne no ho acceptà perquè diu que això no és just. Un cop surten les qualificacions, l'alumne està suspès i escriu al costat de la seva qualificació paraules inadequades i de mala educació. El professor s'adreça a la Sindicatura i li recomanam tancar les actes, ja que la resta d'alumnes ja han revisat l'examen, posar els criteris adequats d'exigència per poder-los mantenir, no posar mai la llista de qualificacions amb noms, sinó amb DNI, utilitzant el servidor informàtic, i posar les llistes en un tauler d'anuncis tancat. A l'alumne li explicam que el professor va intentar ajudar-lo i li demanam que es disculpi, atès que el professor no vol iniciar accions legals contra ell. L'alumne s'ha disculpat i tots dos, alumne i professor, donen el cas per tancat.
13. Un membre del PDI que imparteix les pràctiques d'una assignatura comenta a la Síndica que el professor responsable de l'assignatura no té en compte les qualificacions obtingudes a les pràctiques a l'hora d'avaluar i posar la nota final. La Síndica li recomana esperar les qualificacions d'aquest curs i, si escau, revisar llavors tota la problemàtica.
14. Un membre del PDI demana consell a la Síndica per veure si es possible recórrer contra una decisió del tribunal designat per un departament per resoldre un recurs interposat per quatre alumnes enfront de les qualificacions de l'assignatura que ella imparteix, fent referència a un possible incompliment de l'article 50 del Reglament acadèmic. La Síndica la informa que no s'ha donat aquest incompliment, ja que el tribunal no ha modificat la qualificació. També li aconsella modificar l'acta i que revisi bé el text dels criteris d'avaluació publicats a la web de la UIB per tal d'evitar situacions semblants amb vista al proper curs.

15. Un membre del PDI comenta que ha detectat tres alumnes que han copiat a l'examen de la seva assignatura (de proves, no n'hi ha, només coincidència en una pregunta), i demana si els podria suspendre per aquest fet. La Síndica aconsella parlar amb les persones implicades per obtenir més informació i prendre mesures preventives per a futurs exàmens.

3.2.1.3. Beques i ajudes

1. Una alumna estrangera, resident a Mallorca i sense feina, exposa la situació econòmica en la qual es troba i demana l'ajuda de la Síndica per poder seguir estudiant. La informam que el Club Elsa, associació benèfica que té entre els seus objectius ajudar persones amb pocs recursos, convoca ajudes per a estudiants de la UIB de primer o segon cicle amb necessitats econòmiques urgents.

3.2.1.4. Concursos i oposicions

1. Un professor titular d'una àrea de coneixement A ha obtingut l'habilitació a càtedra en una altra àrea de coneixement B. La Universitat va dotar per a tots els habitatats de l'any 2004 una plaça perquè hi poguessin accedir per concurs. La investigació d'aquest professor habilitat temàticament no té res a veure amb la que realitza el grup al qual s'hauria d'incorporar de l'àrea B. El candidat pretén sol·licitar, si supera l'accés, un canvi d'àrea a C. Es plantegen les qüestions següents: a) Quins són els criteris que prevalen en una sol·licitud de canvi d'àrea com l'exposada. b) En quin temps es pot resoldre el procés una vegada començat. c) Quines són les possibilitats que un canvi d'àrea d'aquest estil pugui ser objecte d'informe favorable. Consultats els serveis administratius de la Secretaria General del Consell de Coordinació Universitària, responen el següent: El Reial decret 774/2002, de 26 de juliol, estableix: "Disposición adicional segunda. Cambio de área de conocimiento: La Comisión Académica del Consejo de Coordinación Universitaria, previo informe del Consejo de Gobierno de la Universidad y de la Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación, en este último caso sobre los **aspectos científicos**, y a solicitud razonada del profesor interesado, podrá modificar la denominación de la plaza obtenida por otra de las correspondientes al catálogo de áreas de conocimiento en ese momento en vigor." Els criteris que prevalen en una sol·licitud de canvi d'àrea són de caràcter científic. El temps que sol durar el procediment és de tres mesos aproximadament, des que entra a la Secretaria General del Consell de Coordinació Universitària fins que es resol.

3.2.1.5. Docència

1. Enfront a la possibilitat de canviar de quadrimestre la docència d'una assignatura a causa de la baixa del professor responsable, i davant el desacord de l'alumnat, es recomana als responsables de l'estudi que es dugui a terme la substitució del professor al més aviat possible per evitar el canvi de quadrimestre, la qual cosa implicaria que molts dels alumnes no podrien seguir l'assignatura, pel fet que la programació del curs ja està feta. Fins i tot es podria ajornar l'examen un temps prudencial a fi que es puguin assolir els objectius de l'assignatura.
2. Un cap d'estudis comunica a la Sindicatura que un professor ha dut a terme una pràctica en la qual s'ha fet mal un alumne. La Síndica li demana que parli immediatament amb el professor i revisi el programa de pràctiques. Les pràctiques s'han de fer amb garanties de seguretat per als alumnes i amb les mesures preventives pertinents.
3. Una cap d'estudis planteja una consulta sobre absències del professorat. S'ha d'avisar els alumnes de totes les absències previstes per raons de feina (congressos, reunions...) i demanar el permís corresponent al cap de departament. Cal recalcar que s'ha de complir el calendari acadèmic, i si algun professor acaba el programa abans que acabi el període lectiu, cal recomanar-li que continuï les classes fent alguna activitat complementària.
4. Un membre del PDI demana si hi ha alguna normativa a la UIB on figurin els criteris per a l'elecció de la docència. La Síndica l'informa que no existeix cap reglamentació en aquest aspecte, no obstant això li remetem per fax la sentència 75/2000, il·lustrativa d'un cas que fa referència a l'elecció de la docència.

5. Un membre del PDI informa a la Síndica que té intenció de canviar d'àrea de coneixement i també sol·licitar un canvi de departament. El problema surgeix amb la seva docència, i concretament amb els crèdits troncal que imparteix. El seu actual director de departament no té inconvenient perquè faci el canvi a l'altre departament, sempre que el departament no perdi els 6 crèdits troncal corresponents a l'assignatura que imparteix aquest professor. La Síndica manté reunions amb els directors dels departaments afectats i amb la vicerectora de Professorat. Pareix que finalment s'arriba a una solució satisfactòria per a totes les parts implicades.

3.2.1.6. Drets i discriminacions

1. El Servei d'Informació sobre Discapacitat de Salamanca trameta a la Sindicatura informació sobre l'aparició del seu butlletí electrònic. Es remet aquesta informació al responsable de l'àrea d'integració de les persones amb discapacitat de l'Observatori per a la Igualtat d'Oportunitats de la UIB.
2. Un cap d'estudis comenta que alguns alumnes castellanoparlants de primer curs d'uns estudis han manifestat la seva preocupació per un examen tipus test que es farà en català. La Síndica li recomana que parli amb el professor implicat per intentar apropar les postures del professor i els alumnes.

3.2.1.7. Matrícula

1. Dos alumnes exposen que s'han matriculat d'una assignatura de 6 crèdits com a assignatura de lliure configuració. En data 13 de desembre han rebut un ofici dels serveis administratius on els comuniquen que, d'acord amb les indicacions del cap d'estudis, calia que canviassin d'assignatura o que anul·lassin la matrícula, atès que no la podien utilitzar com a assignatura de lliure configuració, perquè tenia uns continguts molt similars als de la seva troncalitat. Posats en contacte amb el cap d'estudis i el responsable del centre, aquests expliquen que la decisió prové del RD 1497/1987 i que està explícitament previst a la Guia del centre que, en cas de detectar algun problema com el plantejat, la direcció del centre prendrà les mesures oportunes per corregir la situació. Atès que als dos estudiants només els manquen dues assignatures per finalitzar la diplomatura, s'acorda que, a fi que puguin fer el projecte, el responsable del centre farà les gestions oportunes perquè es puguin matricular d'alguna assignatura al segon quadrimestre. En cas que estigués completa *per numerus clausus*, es demanarà al Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica que, atès que els han avisat molt tard, els deixin matricular. Els estudiants accepten la proposta.
2. El pare d'una alumna exposa que la seva filla va començar els estudis el curs 2004-2005 en una altra universitat, i que per problemes de salut els va deixar el mes de març. Al·lega que varen consultar si hi hauria dificultats per obtenir plaça a la UIB el proper curs acadèmic i li digueren que no; no obstant això, a les llistes de preadmissió no apareix el seu nom. La Síndica li recomana que cursi una sol·licitud de trasllat d'expedient als serveis administratius corresponents.
3. Un alumne explica que el curs acadèmic anterior va tenir matrícula gratuïta, atès que l'administració pertinent li va expedir un document que el qualificava membre d'una família nombrosa especial. La UIB ha considerat que es tracta d'una família nombrosa de primera categoria i li ha enviat un ofici on li comunica que ha de fer el pagament de la matrícula del curs anterior. Ell vol saber si li poden fraccionar o ajornar el pagament. La Síndica li aconsella parlar amb el responsable administratiu de la seva secretaria i, si ha estat realment una errada administrativa i ell ha actuat de bona fe, sol·licitar el fraccionament. Posteriorment, l'interessat aporta nova documentació i, després d'examinada la normativa vigent, la Síndica considera que la categoria que correspon a la família és de nombrosa especial, per la qual cosa li aconsella els tràmits administratius adients.
4. Un membre de l'alumnat demana poder canviar de grup en una assignatura que és d'un grup especial d'horabaixa, la qual cosa li ha estat denegada. La Síndica li recomana que remeti un escrit al degà on exposi els motius que justifiquen la sol·licitud del canvi de grup.
5. Un membre de l'alumnat es queixa pel fet que la quantitat que ha abonat en concepte de matrícula no ha estat la resultant de les operacions que s'indicaven al full de matrícula, sinó que a conseqüència d'una errada aritmètica la quantitat havia de ser una altra. La Síndica li comunica que, malgrat que hi havia una errada en un dels fulls de matrícula, s'indicava quina era la quantitat d'euros per crèdit que s'havia

d'abonar, i segons estableix la Llei 30/1992, l'Administració pública pot rectificar les errades aritmètiques existents en els seus actes.

3.2.1.8. Plans d'estudis i convalidacions

1. Un alumne de la UIB que és becari en un organisme públic comunica que amb motiu del conveni existent entre aquest organisme i la UIB vol convalidar la tasca duta a terme per crèdits de lliure configuració. Li aconsellem que parli amb el cap d'estudis i faci la sol·licitud de convalidació.
2. Un alumne diplomat en un estudi està cursant el segon cicle d'un altre. Ha tingut problemes per convalidar una assignatura optativa i està pendent d'aquest tràmit per obtenir el títol de llicenciat. Li aconsellem que parli amb el cap d'estudis per tal de trobar una solució alternativa.
3. Un alumne diplomat per una altra universitat sol·licita la convalidació d'assignatures per cursar un estudi a la UIB. L'interessat considera que la no convalidació d'una de les assignatures és injusta i demana la intervenció de la Síndica. Es mantenen diverses converses amb la cap d'estudis. L'interessat amplia la documentació relativa al programa de l'assignatura; no obstant això, la cap d'estudis, basant-se en el contingut del programa, reitera la seva negativa a convalidar-la-hi. La Síndica demana que, atès el resultat de la gestió, concedeixi a l'alumne un termini per fer l'ampliació de matrícula de l'assignatura.
4. Un membre de l'alumnat exposa que el curs acadèmic 2003-2004 va cursar i aprovar una assignatura optativa, que no s'ha ofert el curs 2004-2005, que tenia com a prerrequisit una altra assignatura, que ha aprovat a la convocatòria de setembre del curs acadèmic 2004-2005, per la qual cosa no consta al seu expedient acadèmic. La Síndica l'informa que l'article 14 del Reglament acadèmic estableix que "si una assignatura té prerrequisits ordinaris, l'estudiant pot matricular-se d'aquesta assignatura i assistir a les classes, però no serà avaluat mentre tingui pendent de superació l'assignatura o les assignatures clau". A més, l'estudiant pot presentar-se a l'examen de l'assignatura amb prerrequisits, però la correcció i qualificació d'aquest examen no s'ha de produir mentre no consti que ha superat les assignatures clau. Per tant, tenint en compte que es tracta d'una assignatura optativa, l'oferta de la qual es pot modificar anualment, l'estudiant es pot matricular i examinar exclusivament durant l'any acadèmic en què es troba vigent l'assignatura optativa. La Síndica recomana a la persona interessada que parli amb la professora responsable d'aquesta assignatura per tal que, si en anys acadèmics futurs aquesta assignatura es torna a oferir, se'n pugui tornar a matricular i hom li consideri la qualificació obtinguda en el seu moment i, per tant, es pugui incorporar al seu expedient acadèmic.
5. Un estudiant que gaudeix d'una beca ERASMUS i ha canviat d'universitat de destí respecte al que inicialment havia sol·licitat, demana a la Síndica si el pot ajudar a esbrinar l'estat en el qual es troba la petició que ha fet a la UIB per convalidar els programes de les assignatures en les quals s'ha matriculat. La Síndica contacta amb la directora del Servei de Relacions Internacionals i aquesta li comunica que la documentació ja està signada. Se n'informa l'interessat.
6. Un membre del PDI demana si és possible que hi hagi dos programes d'una mateixa assignatura, un de general i un de dirigit a un col·lectiu d'estudiants que prové d'uns estudis universitaris amb una formació concreta. La Síndica aconsella a la persona interessada que es posi en contacte amb el vicerector d'Ordenació Acadèmica per trobar una solució de consens, ja que la normativa vigent no és específica sobre aquest tema i, consultades altres universitats, no existeix un criteri homogeni. També li comunicam que hi ha un conveni entre la UIB i la Conselleria d'Educació en el qual s'estableix que els alumnes que han cursat algunes branques de Formació Professional de grau superior i es vulguin matricular a la universitat en algunes diplomatures, enginyeries tècniques o arquitectures tècniques, poden sol·licitar un reconeixement de crèdits de les assignatures de FP que tinguin continguts similars. Aquest cas podria ser un precedent per aplicar en el cas que ens ocupa. En opinió de la Síndica, per a aquest curs acadèmic la millor solució seria arribar a un acord individual amb els alumnes afectats, per poder acomodar el contingut i la metodologia de l'assignatura en funció de la seva formació.
7. Un membre del PDI demana informació sobre els criteris que s'empren per efectuar reconeixement de crèdits entre estudis de Formació Professional de grau superior i estudis universitaris de primer cicle. Es remet a l'interessat la informació facilitada pel Síndic de la Universitat Politècnica de Catalunya, que ja està fent aquest tipus de tràmit.

3.2.1.9. Reivindicacions retributives

1. Amb motiu de la precària situació econòmica en la qual es troben alguns estudiants del programa Sòcrates (ERASMUS), especialment aquells que provenen d'Estats de fora de la zona euro, es trameta a la vicerectora de Relacions Exteriors un ofici en el qual li suggerim mesures que podria dur a terme la Universitat per pal·liar aquesta situació, com per exemple donar-los una targeta de fotocòpies gratuïta, poder disposar d'uns vals per menjar gratuïtament almenys uns dies determinats al menjador de la Universitat, etc.

3.2.1.10. Serveis i campus

1. Una estudiant de CAP i de reciclatge manifesta que quan es va matricular li varen comunicar que havia de sol·licitar el carnet universitari i que, pràcticament acabat el curs, encara no li han entregat. No ha pogut treure llibres de la biblioteca, accedir a Internet ni beneficiar-se de descomptes amb l'EMT. L'ICE no se'n vol responsabilitzar, ja que en considera culpables les entitats bancàries. Li responem que amb motiu d'una queixa similar, es va acordar que presentant el resguard de la matrícula no hi hauria cap problema ni per poder emprar els ordinadors ni per treure llibres de la biblioteca.
2. Un professor es queixa que en un dels serveis de menjador del campus tots els cartells informatius estan en castellà. Es demana al responsable que, d'acord amb els Estatuts de la UIB, posin els cartells en català; aquest comenta que ja va indicar aquest fet a l'inici de la nova concessió. S'espera que en el termini d'una setmana estigui solucionat el problema.

3.2.1.11. Tercer cicle, postgrau i formació contínua

1. Una persona amb un títol propi superior de la UIB es queixa a la Síndica de la manca de reconeixement d'aquest títol en l'àmbit de la comunitat autònoma. Exposa que ha demanat participar en un borsí d'interins convocat per la CAIB i que li han dit que només li reconeixen el títol de diplomada. Explica que juntament amb els seus companys, han sol·licitat que l'esmentat títol propi sigui reconegut almenys dins les convocatòries d'oposicions de la CAIB, i demanen que la UIB doni suport a la seva petició. Consultat el responsable del centre, aquest informa la Síndica sobre les gestions fetes amb el Govern balear; la Universitat té l'interès i la voluntat de donar suport a l'esmentada petició, i en vista del procés de convergència europea es demanarà un màster en aquests estudis que, si s'autoritza, permetrà que les persones que tinguin el títol superior puguin demanar la convalidació. Es comunica a la persona interessada que tant la Sindicatura com el Rectorat de la UIB estaran oberts a defensar la seva reivindicació.
2. Una alumna es queixa que li han denegat la convalidació de 9 crèdits de lliure configuració per haver aprovat una assignatura del pla de reciclatge. Li comunicam que segons l'article 22.9 del Reglament acadèmic, els cursos de reciclatge són de postgrau, finançats pel Govern balear, i que com que són per a titulats no es poden reconèixer com a crèdits de lliure configuració.

3.2.1.12. Altres consultes referents a la UIB

1. Una alumna demana per què serveix l'apartat "Adjuntar" del model de sol·licitud que apareix a la pàgina web de la Sindicatura; li explicam que és per aportar la documentació complementària que cregui convenient per ajudar a resoldre el tema que vol plantejar.
2. Es presenten a la Sindicatura un professor i una alumna, i posteriorment un grup d'alumnes plantejant la mateixa qüestió. Les alumnes diuen que a un tauler informatiu d'un edifici del campus s'exposa un anunci publicitari en el qual una persona (que no pertany a la UIB) oferiria els seus serveis per donar classe de diferents assignatures. Aquesta diu a les alumnes que coneix els professors de la UIB que imparteixen les assignatures en qüestió, que comenten exercicis i fins i tot que veu exàmens. Aquest individu utilitza el nom d'un professor de la UIB per fer-se publicitat per al seu propi lucre, quan en realitat no es coneixen de res. La Síndica ho comunica als caps d'estudis dels estudis afectats i els diu que és prioritari informar els alumnes per evitar que n'hi hagi altres que puguin ser víctimes d'aquest engany.

3. El responsable d'un curs planteja un cas de falsificació de signatures en el control d'assistència a classe. Informa a la Sindicatura que prendrà les mesures oportunes per tal d'identificar les persones implicades en el frau i actuar en conseqüència. La Síndica recomana que per a l'any vinent el professor efectui controls d'assistència passant llista o comptant el nombre d'assistents.
4. El responsable d'un centre exposa que uns alumnes varen redactar i firmar una queixa referent a uns problemes de descoordinació en la impartició d'una assignatura. Aquesta queixa es va fer arribar al professor corresponent. El professor se sent molt afectat, i, dins l'aula llegeix la carta als alumnes, que, quan ho senten, diuen que el text que ha llegit no coincideix amb el document que ells varen signar en el seu moment. Hi ha tres alumnes que reconeixen que han canviat el contingut de l'escrit després que els seus companys l'haguessin signat. L'interessat demana si existeix alguna manera d'amonestar aquests alumnes per la seva actuació. La Síndica suggereix que els alumnes implicats podrien redactar un escrit de disculpa per presentar a la resta dels alumnes afectats i al professor; no obstant això, en cas que es consideri oportú, es podria obrir un expedient informatiu o disciplinari, si escau.
5. S'informa la Síndica de les accions dutes a terme amb referència a la situació problemàtica en què es troba un cos docent com a conseqüència de la reforma de la LOU. La Síndica agraeix aquesta informació i indica que aquest tema també serà tractat a la propera reunió de Síndics d'Universitats Catalanes.

3.2.2. Consultes de síndics i defensors d'altres universitats

1. El Defensor de la Universitat de Saragossa demana si a la UIB s'ha realitzat un acte solemne per a la presa de possessió de la Síndica. Li responem que no es va fer cap acte solemne en el cas de la presa de possessió de la primera Síndica de Greuges de la UIB, i no sabem com serà l'acte de presa de possessió del proper Síndic/a.
2. El Defensor de la Universitat de Huelva comunica que han iniciat una campanya de difusió pel que fa a una de les funcions que pot desenvolupar el síndic: la mediació. Per aquest motiu han creat una pàgina específica sobre la mediació dins el seu servidor, a la qual es pot accedir des de l'adreça següent: <http://www.uhu.es/defensor/mediación.htm>.
3. El Defensor Universitari d'Alacant demana informació sobre les dades estadístiques dels darrers cinc anys dels casos de la Sindicatura. Li enviam un e-mail i un CD per correu amb les dades recollides dels informes des de l'any 2000 fins a 2004.
4. El Síndic de la Universitat Politècnica de Catalunya i el Defensor Universitari de Huelva demanen informació per veure si la UIB fa constar a l'expedient dels alumnes les notes de les assignatures de lliure configuració, ja que s'han detectat diferents criteris en aquest aspecte segons la universitat de què es tracti. Volen discutir aquest tema a la propera reunió de la comissió permanent de defensors universitaris perquè en un futur totes les universitats unifiquin els criteris. Els contestam emplenant el qüestionari que envien.
5. El Síndic de la Universitat de Huelva envia un resum de les respostes obtingudes al qüestionari sobre les qualificacions de les assignatures de lliure configuració corresponents a la consulta anterior.
6. Els Síndics de la Universitat d'Alcalá i de Jaén envien dues cartes on manifesten el seu suport a la integració dels TEU doctors en el cos de professors titulars d'universitat.
7. El Defensor de la Universitat de Vigo envia els resultats d'un qüestionari sobre l'obligatorietat en l'assistència a classe perquè el revisem. La Síndica li comunica les modificacions realitzades.
8. El Síndic de Greuges de la Universitat d'Alacant demana informació sobre les dades econòmiques de la setena Trobada Estatal de Defensors Universitaris, que va tenir lloc a la UIB, ja que la Universitat d'Alacant serà l'amfitriona de la propera trobada de defensors. Li remetem la informació sol·licitada.
9. El Síndic de Greuges de la Universitat Pompeu Fabra demana si la Sindicatura pot tractar un cas en què un professor ha trobat un alumne copiant en un examen. L'estudiant ha presentat una queixa en què ho nega. Li comunicam el que es fa a la UIB en aquests casos i li enviam un extracte del Reglament acadèmic de la UIB.

10. La Defensora de la Universitat Europea de Madrid demana informació relacionada amb problemes concrets que sobre el tema d'avaluació arriben a la Sindicatura de Greuges de la UIB i les recomanacions que s'efectuen. Li'n remetem la informació.
11. El Defensor de la Universitat de Huelva comenta que ha preparat un escrit per adreçar-lo al MEC referent a la problemàtica de concessió de beques Sèneca a causa dels requisits restrictius que s'estableixen. Concretament, en plans d'estudis renovats, tenir superats a la universitat d'origen un mínim de 30 crèdits en diplomatures i enginyeries o arquitectures tècniques i 90 crèdits en llicenciatures, enginyeries i arquitectures, i estar matriculats en qualsevol cas en no menys de trenta crèdits, a més de la impossibilitat de matricular-se en assignatures qualificades amb un suspens a la universitat d'origen. La Síndica li respon que creu difícil que el Ministeri canviï el criteri de 30 crèdits, perquè correspon a un quadrimestre en la convergència europea. Tal vegada es podria argumentar, en el cas de les enginyeries o arquitectures tècniques, que molts estudiants aprofiten per realitzar el projecte de fi de carrera fora de les seves universitats; aquest sol tenir un mínim de 15 crèdits, i per tant, aquest podria ser el mínim de crèdits pendents de cursar exigible per evitar així que algun estudiant deixi una assignatura de 6 crèdits o menys i acabi tenint preferència en l'adjudicació de beca al programa Sèneca sobre aquell que pretengui cursar un quadrimestre sencer.
12. El Síndic de Greuges de la Universitat Politècnica de Catalunya demana si a la UIB, per a la convocatòria de places de professor col·laborador, es permet que es presentin persones amb titulació d'enginyer tècnic, arquitecte tècnic o diplomat. Consultat el Servei de Recursos Humans, es respon afirmativament a la qüestió plantejada.
13. El Síndic de la Universitat Politècnica de Catalunya envia un qüestionari sobre les necessitats educatives que presenten els estudiants de perfil no convencional, amb l'objectiu de preparar una taula de treball per a la pròxima reunió estatal de Defensors Universitaris. Posats en contacte amb l'Observatori per a la Igualtat d'Oportunitats de la UIB, s'elabora un document que es remet al Síndic de la UPC.
14. El Síndic de la Universitat de Girona presenta una consulta en relació amb l'aprovació del Decret 1044/2003, sobre el procediment per a l'expedició per les universitats del suplement europeu al títol, que també inclou una modificació sobre la puntuació de les convalidacions. Abans, les assignatures convalidades figuraven a l'expedient acadèmic com a aprovades, independentment de la nota que figurarà a l'expedient d'origen. A partir de l'entrada en vigor del Decret, les assignatures convalidades tindran l'equivalència en punts corresponent a la qualificació obtinguda al centre de procedència. Això provoca desigualtats, per exemple quan se sol·licita una beca, ja que un estudiant que l'hagi sol·licitat abans del dia 12 de setembre de 2003 tindrà una nota d'expedient inferior comparant amb un altre estudiant que l'hagi sol·licitat amb posterioritat, ja que al primer sols li figurarà la nota d'aprobat i al segon li respectaran les notes del seu expedient. La Síndica li respon que les normes no són retroactives i no hi veu solució. Únicament si s'ha demanat la convalidació i no s'ha fet servir per a cap acte administratiu posterior, si l'Administració i l'assessor jurídic ho permeten, potser es podria tornar a demanar i fer-la en data posterior. Seria semblant al fet que hi ha estudiants que abans de finalitzar la llicenciatura canvien assignatures optatives per lliure configuració.
15. El Síndic de la Universitat Politècnica de Catalunya demana informació referent a les proves de conjunt de l'homologació de títols. Li remetem la informació.
16. El Defensor de la Universitat d'Alcalá comenta un problema relatiu a la interpretació del que ha de considerar-se "període docent" a efectes de la sol·licitud del complement per mèrits docents (quinquennis). Hi ha professors titulars que han inclòs els seus anys com a becaris d'investigació quan han sol·licitat l'avaluació per primera vegada. Les universitats de Madrid estan denegant quinquennis a les sol·licituds que inclouen el període de beca d'investigació perquè no consideren "període docent" el prestat sense contracte ni nomenament de la universitat. Li responem que a la UIB sempre s'han considerat els anys de becari d'investigació computables per als quinquennis de docència. Es podria recordar també que a la convocatòria de les beques sempre s'ha autoritzat que els esmentats becaris (en les darreres convocatòries, sols els dos darrers anys) puguin impartir unes hores de docència.
17. Un alumne de la Universitat de Vigo remet un correu electrònic a la Sindicatura de la UIB en què denuncia el tracte rebut per part d'alguns professors de la seva universitat. Es comunica a l'oficina del Defensor de la Universitat de Vigo el missatge rebut.

18. El Defensor de la Universitat Rey Juan Carlos demana informació per veure si a la UIB es disposa de procediment o normativa sobre processos de mediació del defensor. Li comunicam que a la nostra universitat no es disposa d'aquest procediment.
19. El Síndic de Greuges de la Universitat Autònoma de Barcelona demana si a la UIB s'originen conflictes individuals o col·lectius relacionats amb l'organització de cursos de postgrau, i quin és el procediment seguit quan els resultats docents dels esmentats cursos no estan a l'alçada de les expectatives que tenien els alumnes quan es varen matricular. Li responem que a la UIB es fa una enquesta per a cada mòdul de continguts i que, tal com es va proposar en una intervenció que la Sindicatura va dur a terme sobre aquest tema, si els resultats de l'enquesta són negatius, el curs no es pot tornar a proposar fins que s'hagi revisat l'actuació del professorat i/o els continguts, i si escau procedit al canvi pertinent; a més, han de quedar establerts els mètodes d'avaluació i les dates en les quals l'estudiant tindrà la titulació pertinent. També s'informa el Síndic de la UAB que s'ha constituït una Comissió d'Estudis de Postgrau que està elaborant una proposta per controlar la qualitat i la quantitat dels cursos de postgrau que s'ofereixen.
20. El Síndic de la Universitat d'Alacant pregunta si a la UIB es torna l'import de la matrícula de tercer cicle en cas que a un alumne no li concedeixin la beca d'investigació sol·licitada. La Síndica li contesta que a la UIB el pagament de la matrícula queda condicionat a la concessió de la beca.

3.3. Registre de fets

Es reben a la Sindicatura de Greuges set casos sobre el Registre de fets relacionats amb els temes següents:

- Dos membre del PAS, de diferents serveis, deixen constància a la Sindicatura del seu desacord sobre el tema tractat en converses mantingudes amb un dels responsables de la gestió universitària.
- Un membre del PDI manifesta a la Síndica els problemes de relacions personals que té amb membres del seu grup de recerca, definint-los com a assetjament psicològic (*mobbing*).
- Els membres d'un grup de recerca informen la Síndica dels problemes de relacions personals i professionals que tenen amb un dels integrants del mateix grup.
- Un grup de membres del PAS exposen a la Sindicatura el seu desacord amb les actuacions del seu cap de servei i les conseqüències que d'aquestes s'han derivat.
- Un membre del PDI vol deixar constància que des de fa uns anys està patint una sèrie de problemes ocasionats per l'actitud negativa envers la seva persona d'un altre membre del seu departament.
- Un membre de l'alumnat informa la Sindicatura dels problemes que suposa per al seu col·lectiu no tenir informació prèvia o amb suficient antelació (per evitar desplaçaments innecessaris) quan el professor no pot assistir a una classe.
- Un membre de l'alumnat, en representació d'un col·lectiu, deixa constància d'una relació de peticions que han realitzat als diferents òrgans de govern de la universitat, amb referència a la millora d'alguns serveis de la UIB.

4. ALTRES ACTUACIONS

4.1. Organització, assistència i participació en actes

- a) Assistència a la Trobada de Síndics de Greuges de les Universitats Públiques Catalanes (Universitat Autònoma de Barcelona, 7-VII-2005).
- b) Participació a les Activitats d'acolliment al nou alumnat de l'Escola Politècnica Superior (UIB, 29-IX-2005).
- c) Assistència al VIII Encontre Estatal de Defensors Universitaris (Santander, del 26-X-2005 al 28-X-2005).

4.2. Altres activitats

- a) Edició de l'informe anual de la Sindicatura de Greuges (any 2004).
- b) Edició del resum del VII Encontre Estatal de Defensors Universitaris, que va tenir lloc a la UIB el mes d'octubre de l'any 2004.
- c) Reunions periòdiques amb el Rector i vicerectors de la UIB.

4.3. Execució del pressupost any 2005

Concepte	Ingressos	Despeses
Saldo inicial	6.011,00	
Alta (romanent any 2004)	1.045,50	
Ordinari no inventariable		280,61
Material inventariable		414,12
Publicacions		3.926,00
Altres subministraments		26,09
Atencions protocol·làries i representatives		148,31
Material informàtic no inventariable		241,47
Dietes		389,97
Locomoció		435,87
Altres indemnitzacions		181,95
TOTALS	7.056,50	6.044,39

Avançament publicació memòria 2005

1.012,11

5. VALORACIÓ I REFLEXIONS FINALS

El contingut d'aquest informe no pretén ser únicament un recull de dades qualitatives i quantitatives derivades de les diferents actuacions que s'han dut a terme durant l'any 2005, sinó sobretot servir com a punt de reflexió i partida per prosseguir amb la millora continuada i augmentar el grau de satisfacció dels membres de la nostra comunitat universitària.

Del total de 92 intervencions que ha realitzat la Sindicatura durant aquest any, el 77,2% corresponen a consultes, el 15,2% a expedients i el 7,6% restant a registre de fets. Per tant, el tipus d'actuació més freqüent ha estat el de la consulta, amb un percentatge que s'està incrementant cada any. Aquesta tendència creixent posa de manifest que gràcies a la col·laboració de tots i a la capacitat de resposta en el marc del funcionament normal de la institució, la Sindicatura ha pogut actuar de forma àgil, aportant solucions, en molts de casos pràcticament immediates, sense necessitat de recórrer a actuacions més complexes.

Pel que fa a la distribució d'intervencions en funció dels diferents sectors universitaris, s'ha d'indicar que el 48% dels casos han estat presentats pel col·lectiu d'alumnes, el 24% pel PDI, el 4% pel PAS i el 22% restant per síndics d'altres universitats, percentatges que són semblants als dels anys precedents. Com és habitual, el 72% dels casos s'han presentat a la Sindicatura per iniciativa individual.

Els problemes més freqüents que ha tractat la Sindicatura continuen sent els relacionats amb l'activitat acadèmica; així, l'avaluació, la matrícula i la docència constitueixen globalment el 64% dels temes tractats. Cal remarcar que un 14% dels casos estan relacionat amb conflictes de tipus interpersonal i laborals, la qual cosa suposa un augment respecte als anys precedents.

Respecte als casos resoltos mitjançant expedient i que han culminat amb recomanacions a les autoritats acadèmiques, un 79% es varen resoldre favorablement segons l'interès del peticionari. La informació de què disposam sobre el grau d'acceptació i execució de les recomanacions efectuades és la següent: un 67% han estat acceptades i, concretament, un 54% s'han dut a terme i un 13% encara està pendent d'execució. Un 5% de les recomanacions no han estat acceptades i no tenim informació sobre el 28% de les recomanacions restants. Tal com es desprèn d'aquests percentatges, malgrat que el grau d'acceptació i execució de les recomanacions és alt, vull remarcar que també ho és la manca d'informació sobre un nombre elevat d'aquestes recomanacions, la qual cosa posa de manifest la necessitat de millorar els canals de comunicació de retorn d'aquesta informació cap a la Sindicatura. Vull aprofitar aquest moment per donar les gràcies a les autoritats universitàries i als membres de la nostra institució que ens han transmès la seva opinió, quan han rebut algun suggeriment o recomanació.

A continuació, m'agradaria plantejar una sèrie de reflexions sobre alguns dels problemes detectats.

Durant l'any 2005 s'ha observat un increment dels casos que han arribat a la Sindicatura de Greuges relacionats amb problemes de relacions interpersonals i laborals, tant pel que fa al sector corresponent al personal docent i investigador com al de personal d'administració i serveis. Les persones que m'han visitat han manifestat el seu malestar per problemes laborals o de convivència amb companys o superiors i algunes d'elles han patit conseqüències negatives per a la seva salut.

Hem de tenir en compte que, especialment a la Universitat, determinats ambients laborals poden ser particularment propensos a l'aparició de conflictes per diverses raons: el grau de responsabilitat, les urgències associades al tipus de feina o la competitivitat, entre d'altres. Les actituds personals i les circumstàncies que les envolten generen reaccions adverses, negatives per a la salut laboral.

L'article 4 dels Estatuts de la UIB indica que "la Universitat de les Illes Balears se sent compromesa amb la millora de la seguretat i la salut en el treball a través d'una política social de promoció i millora de les condicions laborals de la comunitat universitària en tots els seus aspectes (condicions de seguretat, ambientals, ergonòmiques i psicosocials)". Ens hem de centrar en aquest darrer aspecte, que està directament relacionat amb l'organització del treball, i que pot provocar, entre moltes altres coses, fatiga, estrès, insatisfacció laboral, manca de motivació o problemes a les relacions interpersonals.

En aquest sentit, la política preventiva de la UIB es fa patent en el seu compromís amb la prevenció de riscos laborals que es materialitza en la distribució de responsabilitats i funcions en matèria de prevenció. No obstant això, els riscos psicosocials han estat els grans "oblidats" de la prevenció a la gran majoria de les nostres

universitats, i és evident que la seva associació amb problemes de salut, de satisfacció i rendiment en el treball, fa que, cada vegada més, s'hagin de tenir en compte.

Necessitem comptar amb mecanismes que permetin fer front a aquests tipus de problemes. Per assolir aquesta finalitat es fa necessari establir objectius operatius que, a través de línies d'actuació, permetin garantir la millora de les condicions de treball a la nostra institució. Hi ha quatre paraules clau que marquen aquests objectius prioritaris: informar, identificar, avaluar i gestionar. Informar, en primer lloc, els treballadors de la UIB dels factors psicosocials en l'àmbit laboral i els seus efectes mitjançant la descripció i explicació. Identificar i avaluar els riscos psicosocials i els seus efectes mitjançant l'aplicació d'un procediment i una metodologia adequats. I, finalment, gestionar els casos comunicats mitjançant l'anàlisi i el disseny d'un pla concret d'actuació.

Actualment s'estan desenvolupant algunes accions a la nostra universitat, no obstant això, consider importantíssim i diria quasi urgent articular línies d'actuació lligades a noves estratègies per abordar diferents aspectes del risc psicosocial, pel que fa a la informació, a la prevenció i, molt important, a la gestió dels casos.

Durant els darrers anys, els centres i els serveis de la Universitat han realitzat un esforç considerable per promoure accions que facilitin a la comunitat universitària, especialment als estudiants, el coneixement de la Universitat, de la seva estructura, dels serveis que presta, de les normes que regeixen el seu funcionament. Així, la guia de matrícula, les agendes escolars, les jornades de benvinguda o la tasca de tutorització personalitzada, especialment important durant el període de matrícula i el seguiment posterior, són exemples que contribueixen a la millora del coneixement de l'entramat universitari i faciliten el desenvolupament de l'activitat acadèmica.

No obstant això, la majoria de queixes i consultes que arriben a la Sindicatura tenen l'origen en el desconeixement o en la interpretació errònia de les normatives que regulen els diferents aspectes de la nostra activitat.

Així, l'avaluació acadèmica segueix essent un dels temes "estrella" per la seva contribució quantitativa a la tasca de la Sindicatura. De fet, i per posar-ne uns quants exemples, en molts dels casos, les reclamacions estan directament relacionades amb els continguts docents de les assignatures, que sempre són motiu de conflicte si no estan convenientment especificats i publicats. Encara detectem defectes en la publicació dels criteris d'avaluació i en la seva aplicació o fins i tot la seva modificació posterior al llarg del curs acadèmic.

En aquest sentit, és molt important l'actualització permanent de les pàgines web perquè presentin una informació clara, completa i accessible, ja en el moment en què es fa efectiva la matrícula, i intentar, en la mesura que es pugui, la uniformitat i l'aplicació estàndard dels procediments.

Els casos i les consultes relacionats amb el tema de la matrícula també han donat lloc a intervencions per part de la Sindicatura durant aquest any. Així, un tema que s'hauria de revisar és el de les assignatures que són prerequisits d'altres. La freqüència en què apareixen resultats acadèmics discordants, ens hauria de fer reflexionar si, en segons quins casos concrets, realment és necessari de mantenir-les.

El col·lectiu del PDI realitza nombroses consultes i ha fet algunes queixes amb referència a l'assignació de la docència. L'aprovació d'una normativa bàsica podria ajudar, en cas de conflicte, a solucionar determinats casos puntuals i marcaria la pauta d'actuació dels consells de departament, que tenen assignada la competència en aquest tema.

Consider molt positiu i enriquidor el contacte que permanentment mantenim els síndics o defensors, amb consultes sobre els problemes que van sorgint, que generalment són molt semblants, i l'intercanvi d'opinions que se suscita en la seva resolució. Les trobades anuals del síndics de les universitats catalanes, dels de tot Espanya i dels europeus ajuden a crear un marc cada cop més ampli, d'intercanvi d'experiències i unificació de criteris d'actuació, que desemboca, moltes vegades, en l'elaboració de propostes concretes de modificació que s'elevan a les autoritats competents.

De fet, al darrerencontre de defensors universitaris espanyols, celebrat per l'octubre a Santander, es varen plantejar una sèrie de temes que, per la seva actualitat i importància qualitativa i quantitativa a les oficines del defensors de les distintes universitats, mereixen ser tractats de forma prioritària: l'homologació dels títols estrangers, les necessitats educatives que presenten els estudiants de perfil no convencional, l'estatut del personal investigador en formació i l'estatut de l'estudiant i els instruments per a la verificació i millora de la qualitat docent del professorat.

Així, es va analitzar la problemàtica que està comportant la creixent demanda d'homologació de títols estrangers, a causa fonamentalment de l'augment de la immigració a Espanya i de la lliure circulació de

professionals en l'àmbit europeu, així com de l'impuls dels programes d'intercanvi d'estudiants. Aquesta circumstància, unida a la complexitat que entranya l'anàlisi exhaustiva del nivell formatiu de cada títol estranger respecte al que s'exigeix a Espanya, ha col·lapsat la capacitat de les unitats administratives encarregades de la tramitació dels expedients d'homologació, i n'ha demorat de forma escandalosa la tramitació. Per una altra part, les proves de conjunt que es realitzen a les universitats també són motiu de queixa constant. Els síndics i defensors hem demanat més implicació per part de les universitats en aquest procés d'homologació dels títols de grau, sobretot i tenint en compte que els rectors són competents per a l'homologació dels títols oficials de màster i de doctor.

Un tema que mereix una reflexió profunda és el que fa referència a les necessitats educatives que presenten els estudiants de perfil no convencional. Durant els darrers anys hi ha hagut canvis significatius en el perfil de l'estudiant universitari. A l'estudiant convencional, és a dir, l'estudiant que pot desenvolupar la seva activitat universitària a temps complet, amb disponibilitat per adaptar-se als horaris establerts i a les condicions imposades per la Universitat, s'han afegit una gran diversitat de perfils: alumnes que compaginen els estudis amb una feina, persones que no varen poder accedir en el seu moment a la Universitat i que ho fan amb la necessitat de fer compatibles els estudis universitaris amb la seva activitat professional i responsabilitats familiars, altres que volen ampliar o actualitzar estudis anteriors, persones amb discapacitats, o que procedeixen d'altres països i intenten iniciar o continuar els estudis interromputs per l'emigració i que també han de compaginar amb una activitat laboral imprescindible per a la seva economia familiar. La presència creixent d'aquest alumnat, no convencional, en la vida universitària posa de manifest la necessitat de garantir una igualtat d'oportunitats dirigida a la consecució d'una formació i un aprenentatge per a tothom.

En aquest sentit, la construcció de l'espai europeu d'educació superior suposa una oportunitat única per fer una profunda reflexió, prèvia a la seva definitiva implantació, i per dissenyar polítiques i mecanismes que puguin afavorir la inclusió i la igualtat d'oportunitats per als nous tipus d'estudiants. Hem de ser conscients que això implica un canvi en la cultura universitària. Les condicions bàsiques que han de concórrer perquè es pugui donar aquest canvi són definides per una delimitació d'un marc normatiu d'aplicació, tant general com específic, de cada universitat, amb la finalitat d'evitar la improvisació i el voluntarisme, i també, i de forma forçosa, per un canvi d'actitud i de mentalitat en la comunitat universitària. En aquest sentit, haurien de ser d'especial rellevància les campanyes formatives i de sensibilització.

La UIB no és ni serà aliena a aquesta problemàtica. De fet, durant el darrer any ja hi va haver persones que varen m'han manifestat el seu descontent en relació amb el tracte rebut pel fet de no estar incloses en el col·lectiu estudiantil que us he definit abans com a convencional. Desgraciadament, he pogut comprovar la manca de flexibilitat o de resposta d'algunes persones de la nostra comunitat universitària davant aquestes situacions "especials", que han requerit la intervenció de la Sindicatura. Evidentment, l'avanç dels esdeveniments ens obligarà a fer una reflexió general i hauré d'articular les mesures institucionals adients per fer front a la nova situació.

No obstant això, no hem d'oblidar que l'èxit del canvi dependrà tant de les mesures institucionals que es puguin implantar com de l'actitud individual de les persones que integren aquesta gran col·lectivitat.

La problemàtica associada als becaris d'investigació ha propiciat que el col·lectiu de síndics i defensors universitaris també hagi plantejat al Govern central una sèrie de punts que, de fet, s'han incorporat al nou estatut del personal investigador en formació, aprovat per real decret el 27 de gener d'aquest any. Paral·lelament, també s'ha proposat la transformació de les beques postdoctorals en contractes laborals, per cotitzar en funció de la retribució real rebuda, incloent l'atur.

En la mateixa línia, s'ha reflexionat sobre la conveniència d'elaborar un Estatut de l'estudiant, una normativa homogènia que prevegi aspectes essencials de la vida acadèmica de l'estudiant universitari. Entre les raons que aconsellen l'elaboració i posada al dia d'aquesta normativa, s'hauria de considerar l'antiguitat de la legislació existent (algunes normes procedeixen dels anys cinquanta del segle XX), l'establiment d'un conjunt de drets i deures bàsics comuns a tots els estudiants de les universitats espanyoles i la prevista creació del Consell Nacional d'Estudiants. Aquesta iniciativa també queda inclosa a l'article 34 del projecte de Llei orgànica per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, d'universitats. En aquest sentit, i sense perjudicar la autonomia de cada universitat, aquest Estatut de l'estudiant pensam que hauria d'incloure:

-una carta bàsica de drets i deures dels estudiants

-una normativa bàsica sobre aspectes tan importants com l'admissió, l'avaluació, la convalidació, la permanència, la mobilitat, etc.

-un protocol d'actuacions en les situacions de conflicte entre els distints membres de la comunitat universitària, que possibiliti la derogació del Reglament de disciplina acadèmica de 1954 i en el qual s'inclouin noves vies de solució, com és la mediació.

Per tant, l'objectiu final seria aconseguir un marc de referència d'acord amb les necessitats dels estudiants i de la comunitat universitària, amb l'objectiu d'articular la necessària participació dels estudiants en el sistema universitari.

Hem d'impulsar el col·lectiu estudiantil a informar-se sobre els diferents aspectes de l'activitat universitària, perquè els estudiants puguin aprofitar tots els recursos que la universitat els ofereix, ja que són ells realment els protagonistes de la seva pròpia formació com a professionals i com a persones.

Un dels temes més delicats que tracta el Síndic en el desenvolupament de la seva tasca és la tramitació de queixes relatives a la qualitat docent. Hem de reconèixer la inexistència, a la majoria de les universitats, d'eines adequades per fer front a aquests tipus d'assumptes. A la reunió que es va fer a Santander es varen articular, en una primera aproximació, mecanismes d'intervenció per tal d'evitar tramitacions erràtiques o amb resultats infructuosos derivats de la dispersió d'esforços, sempre dins la naturalesa pròpia de les nostres actuacions, és a dir, dins la modesta funció de suggeriment o recomanació, que traslladam a les nostres respectives comunitats universitàries.

No fa falta que us indiqui que el tema presenta gran quantitat d'arestes i comporta greus problemes. No obstant això, els síndics i defensors que rebem amb "certa" freqüència queixes d'aquest perfil i no tenim fins avui línies clarament definides d'actuació per afrontar-les, consideram convenient que les universitats comencin a treballar seriosament en el tema de la qualitat de la docència, adoptant les determinacions precises per il·luminar les respostes que aquest problema requereix.

Vull remarcar que, malgrat el poc temps que fa que desenvolup aquesta funció, el resultat ha estat, per a mi, molt satisfactori. Ha estat un any de noves experiències i, us puc assegurar que la meva visió de la Universitat ha canviat substancialment en molts aspectes.

Sempre he pensat que els conflictes han de servir per avançar, per conèixer on estan realment els problemes i on hem d'aplicar els nostres esforços per millorar. Em preocupen els casos que arriben a la Sindicatura, però em preocupen encara més els problemes que no hi arriben. Les nostres relacions s'han de construir sobre la confiança i, a vegades, he advertit en algunes persones un grau important de desànim en algunes manifestacions per temor a represàlies a la feina o per por a no superar una assignatura.

Segurament, també dec haver comès errors, i deman disculpes si algú s'ha molestat com a conseqüència de les meves actuacions. Aquesta no era la meva intenció. El meu objectiu és ajudar tots els membres de la comunitat universitària, i ho intent fer amb responsabilitat i imparcialitat, intentant aportar solucions i elaborant propostes que puguin contribuir a la millora de la qualitat de vida i la convivència de la nostra Universitat.

Moltes gràcies a tots.

Magdalena Gianotti

Síndica de Greuges de la UIB